

Jaarrekening 2018

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam

Amsterdam

Inhoudsopgave

Pagina

Jaarverslag

Bestuur verslag 1

Jaarrekening

Balans 24

Staat van baten en lasten 25

Kasstroomoverzicht 26

Algemene toelichting 27

Toelichting op de balans 29

Toelichting op de staat van baten en lasten 34

Overige gegevens

Begroting 2019 41

Controleverklaring 42

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam

JAARVERSLAG 2018

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam Bestuursverslag 2018

Foam was in 2018 zeer actief: er waren 22 tentoonstellingen in het museum (2017: 17), waaronder *Loading... Works from the Foam Collection*. In 2014 presenteerde Foam voor het eerst werk uit haar eigen collectie aan het publiek, in de tentoonstelling *Reflected - Works from the Foam Collection*. Sindsdien is de collectie gegroeid van ruim 400 naar zo'n 550 kunstwerken. *Loading... Works from the Foam Collection* toont een selectie van aanwinsten van de afgelopen vijf jaar. Werk van 30 internationale fotografen is te zien in een afwisselende tentoonstelling die het tentoonstellingsprogramma van Foam weerspiegelt.

In 2018 kreeg de internationalisering van Foam verder vorm: Foam was aanwezig in 7 landen (2017: 3). De tentoonstelling *Still/Life* was in Seoul en in Mumbai te zien. In New York, Londen en Frankfurt toonde Foam de Talent Tentoonstelling. De tentoonstelling *Back to the Future* was in Berlin te zien, en in Parijs toonde Foam haar tentoonstelling *Works from the Foam Collection*.

Het internationale fotografietijdschrift *Foam Magazine*, dat in 2017 werd uitgeroepen tot het beste fotografietijdschrift ter wereld, werd in 2018 in 25 landen verkocht (2017: 20). De oplage verschilt per editie, en is gemiddeld ca. 4000 exemplaren.

Ook op het gebied van educatie was 2018 een vruchtbaar jaar. Foam continueert haar samenwerking met de Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) en verzorgde in 2018 een lessenserie voor 12 brugklassen. Voor derdejaars vmbo-leerlingen *Zorg & Welzijn zet Foam* haar kennis van en ervaring met intergenerationeel werken in, en ontwikkelt Foam, samen met de OSB, een lesmodule die een plaats krijgt in het curriculum van de school. In New York en Londen organiseerde Foam, rondom de tentoonstellingen, een educatieprogramma in samenwerking met internationale partners.

1 Oprichting en doel

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam, opgericht op 31 mei 2000, heeft ten doel door presenteren, collectioneren en stimuleren van educatie en onderzoek een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de fotografie.

Sinds de oprichting in 2000 heeft Foam zich ontwikkeld van een Amsterdams fotografiemuseum met een nationaal belang en uitstraling tot een internationaal opererende organisatie binnen de fotografie die wereldwijd veel waardering krijgt. Tentoonstellingen, projecten, partnerships en activiteiten worden op een manier georganiseerd die kenmerkend is voor Foam: ondernemend, verrassend, met oog voor kwaliteit, en in samenwerking. In 2018 heeft Foam in het museum aan de Keizersgracht 172.276 (2017: 207.126) bezoekers mogen ontvangen.

2.1 Bestuur

Eind 2018 is Juliette Jongma afgetreden als bestuurslid. Per Januari 2019 zijn Jeroen van Ingen en Zineb Seghrouchni toegetreden als nieuwe bestuursleden.

Ingo Uytdehaage - voorzitter

- CFO Adyen

Patrick van Son - penningmeester

- VP Business Development Europe Contract Logistics, DB Schenker GmbH
- Expert Women on Wings

Frédérique Demenint - van der Ven

- CEO Hill+Knowlton Strategies

Juha van 't Zelfde

- Programme director Shadow Channel, programme director Resolution, MA Moving Image, Sandberg Instituut
- Faculty member DAS Creative Producing, DAS Graduate School
- Programmeur IDOS, Academie voor Theater en Dans, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunst
- Programmeur Sonic Acts

Jeroen van Ingen

- Group Director Operational Excellence at Stage Entertainment
- Lid Raad van Toezicht Amsterdam Dance Event

Zineb Seghrouchni

- Programmaleider internationalisering Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
- Lid Raad van Toezicht Stichting Natuurstad Rotterdam.

2.2 Directie en personeel

De directie van Foam wordt gevoerd door Marloes Krijnen. Per ultimo 2018 waren er 35 (2017: 31) medewerkers in dienst bij Foam. Foam houdt rekening met de Code Culturele Diversiteit. Verder zijn er baliemedewerkers, museumdocenten, stagiaires, vrijwilligers en trainees actief bij Foam.

De directie van Foam bepaalt de langetermijnvisie en strategie en bewaakt de continuïteit, geconsolideerde groei en financiële gezondheid van Foam. Onder de directeur vallen de artistiek adjunct-directeur en zakelijk adjunct-directeur, die respectievelijk de inhoudelijke (de 'redactie') en de meer zakelijke afdelingen aansturen. Binnen de redactie vallen naast de curatoren ook de editors van Foam Magazine en foam.org. Ten behoeve van de dynamiek, de innovatie en de synergie tussen alle activiteiten van Foam is de organisatie zo ingericht dat de verbintenis tussen het artistieke en het zakelijke continu wordt gewaarborgd.

Foam en diversiteit

Foam richt zich op een breed publiek, het museum wil een plek zijn waar *iedereen* zich thuis kan voelen. Educatie en publieksbegeleiding zijn hierbij van groot belang. Kinderen komen vaak voor het eerst in aanraking met kunst en cultuur door middel van een rondleiding door of een workshop in het museum. De museumdocent is dan de persoon die ervoor moet zorgen dat die eerste ervaring een positieve is, maar ook dat iedere bezoeker, ongeacht leeftijd en achtergrond, zich zou kunnen herkennen in de docent. Wanneer museumdocenten een afspiegeling zijn van de inwoners van de stad, geeft dat het signaal dat het museum een plek voor een diverse groep is.

Foam voert al jaren actief beleid op diversiteit in het personeelbestand. Zowel binnen het kantoorteam, als bij de baliemedewerkers en de museumdocenten wordt er gekeken naar leeftijd, geslacht en culturele achtergrond. Museumdocenten werft Foam onder andere via de connecties met cultuurhuizen in Amsterdam Nieuw-West en Zuidoost.

De gemiddelde leeftijd van de bezoeker aan Foam is laag (ca. 35 jaar) en onze museumdocenten zijn over het algemeen ook jong. Omdat Foam ook veel in de wijk werkt en daarbij juist een oudere doelgroep bereikt, hebben we sinds 2015 een gepensioneerde vrijwilliger die als peer educator en ambassadeur van Foam naar buiten treedt.

Foam zoekt naar diversiteit in leeftijd en achtergrond, maar ook naar een gelijke man/ vrouw verdeling. Binnen de cultuureducatie-sector zijn veel vrouwen werkzaam, Foam is er trots op te kunnen zeggen dat 50% van haar museumdocenten man is. Daarnaast werkt Foam sinds 2006 met dove museumgidsen, die rondleidingen in Nederlandse Gebarentaal (NGT) verzorgen. Ook de dove gids is een belangrijk rolmodel voor dove bezoekers en dragen bij aan het thuis voelen bij Foam.

Tijdens projecten, in de wijk, maar ook rondom tentoonstellingen in Foam, werkt de educatie-afdeling zoveel mogelijk met fotografen die de doelgroep als geen ander begrijpen en dus het beste in staat zijn om een connectie te maken met de deelnemers. Zo heeft Foam bijvoorbeeld met Ahmet Polat, Stacii Samadin en Mounir Raji gewerkt om jongeren te enthousiasmeren verder te gaan met hun fotografie.

3. Fiscale zaken

3.1 Belastingen

Loonbelasting

Foam is aangemerkt als belastingplichtig in het kader van de wet loonbelasting 1964.

Omzetbelasting

Foam is aangemerkt als belastingplichtig in de zin van de wet omzetbelasting 1968.

Vennootschapsbelasting

Foam is aangemerkt als belastingplichtig voor de wet vennootschapsbelasting 1969.

3.2 Algemeen nut beogende instelling (ANBI)

Giften aan maatschappelijke instellingen of goede doelen kunnen bij de gever fiscaal aftrekbaar zijn. Voorwaarde hierbij is dat de ontvanger een door de belastingdienst aangemerkte ANBI is. Foam is door de belastingdienst per 1 januari 2008 aangemerkt als een culturele ANBI.

4. Beleid

4.1 Beleggingsbeleid

Het beleid ten aanzien van beleggingen is erop gericht om minimale risico's te nemen. Beschikbare liquide middelen worden uitgezet bij Nederlandse banken met een hoge kredietbeoordeling; door de Nederlandse Staat gegarandeerde banken of bij banken die zijn aangesloten bij het deposito garantiestelsel van De Nederlandsche Bank.

4.2 Planning & controle

Foam werkt met een meerjarenplan (Kunstenplan 2017-2020) inclusief jaarbegroting. Deze jaarbegroting wordt in het najaar door de directie aan het bestuur voorgelegd ter vaststelling. Op de voortgang van het jaarplan wordt toegezien door de directie. Gedurende het jaar komt het bestuur vier keer bij elkaar om de voortgang te bespreken.

4.3 Risicoanalyse

Foam werft zo'n 80% van haar inkomsten zelf. Op dit moment bestaat ongeveer 20% van de inkomsten uit subsidie. Dat is een bijzondere prestatie in de kunst- en cultuursector. Dit brengt echter ook een kwetsbaarheid met zich mee: Foam is voor een heel groot deel afhankelijk van bijdragen van private partijen en heeft een relatief beperkte financiële buffer. Als de inkomstenstromen wegvallen ontstaat er direct een nadelig exploitatieresultaat. Om dit risico zoveel mogelijk te beheersen neemt Foam een aantal beleidsmaatregelen. Zo expireren langjarige private toezeggingen zoveel mogelijk dakpansgewijs. Voor additionele projecten waarvoor geld is aangevraagd worden geen verplichtingen aangegaan voordat er een formele toezegging is. Ook gaan contracten met dienstverleners en leveranciers bij voorkeur nooit verder dan de lopende kunstenplanperiode. Nieuwe personeelscontracten worden, voor zover wettelijk mogelijk, afgesloten op basis van een dienstverband voor bepaalde tijd. Zeven

medewerkers hebben per ultimo 2018 een arbeidscontract voor bepaalde tijd. Het pand waarin Foam is gehuisvest vertegenwoordigt naast veel goeds ook een zeker risico: het is een historisch pand, geen eigendom van de stichting en vergt veel onderhoud.

4.4 Vrijkaarten

Foam voert een strikt beleid ten aanzien van gratis toegang tot het museum. Voor openingen wordt geen toegang geheven. Hetzelfde geldt voor bezoekers van jaarlijkse evenementen als het Museumweekend en de Open Tuinendagen.

5. Financiën

5.1 Financiering

In 2018 kon Foam opnieuw rekenen op de gewaardeerde steun van een groot aantal vaste en incidentele partners. Vanaf 2017 tot en met 2020 maakt Foam deel uit van de Amsterdamse basisinfrastructuur als een van de 21 A-Bis-instellingen. Binnen deze periode ontvangt Foam jaarlijks een exploitatiesubsidie van € 877.589, waarvan €138.000 betrekking heeft op het meerjaren onderhoudsplan.

Foam kreeg financiële steun van een aantal 'vaste' corporate partners: de BankGiro Loterij, de VandenEnde Foundation, De Brauw Blackstone Westbroek, Olympus en Delta Lloyd. In 2017 heeft de BankGiro Loterij de jaarlijkse toezegging van €300.000 met vijf jaar te verlengd (2017-2021). Via het zogenaamde geormerkt werven, heeft Foam aanvullend € 77.182 (2017: € 61.716) ontvangen van de BankGiro Loterij. De VandenEnde Foundation heeft Foam gesteund met een bijdrage van €95.000 voor het Foam Talent Programma. Foam is bijzonder verheugd dat eind 2017 is besloten dat onze partners uit het bedrijfsleven De Brauw Blackstone Westbroek en Olympus hebben besloten om hun ondersteuning te verlengen (2018-2020). In 2017 werd corporate partner Delta Lloyd overgenomen door NN Group. Met ingang van 2019 steunt NN Group Foam, vooralsnog eenmalig, met een bijdrage van €30.000.

Naast de corporate partners kan Foam rekenen op structurele steun van verschillende begunstigers. Zo dragen de Van Bijleveltstichting en het Gieskes-Strijbis Fonds sinds een aantal jaren financieel bij aan talentontwikkeling door ondersteuning van de talentruimte 3h. In 2018 droeg ook Outset Nederland bij aan 3h, aan de presentatie van Theo Simpson. Het Gieskes-Strijbis Fonds steunt, naast 3h, ook het *Toptalent-programma* van 3h-alumni.

In april 2018 is de samenwerking met JT International Company Netherlands B.V. (JTI) beëindigd. In 2018 heeft JTI Foam nog een laatste bijdrage van €10.000 verstrekt. Voor het vierde jaar op rij realiseerde Foam in samenwerking met Ammodo de tentoonstellingsreeks *Next Level*. Afgelopen jaar nodigden we het Nederlands kunstenaarsduo Persijn Broersen & Margit Lukács uit om zich in Foam te presenteren en om nieuw werk te maken. We zijn Foam Friends dankbaar voor hun bijdrage aan dit project. Foam is zeer erkentelijk dat de Deutsche Börse Photography Foundation in 2017 heeft besloten om de komende jaren (2018-2020) het Foam Talent programma te ondersteunen met een bedrag van €70.000. De Deutsche Börse Photography Foundation zal haar steun verlenen aan het Talent Issue van het Foam Magazine, de internationale reizende Foam Talent-tentoonstellingen en het bijbehorende randprogramma. Als onderdeel van deze samenwerking zal de Deutsche Börse Photography Foundation werken van een van de Foam-talenten aankopen voor haar collectie hedendaagse fotografie, de Art Collection Deutsche Börse en zal de reizende tentoonstelling Frankfurt aandoen, waar het hoofdkantoor van het fonds is gevestigd. Tevens verlengde het Niemeijer Fonds in 2017 haar ondersteuning van Foam Talent met 3 jaar (2018-2020, voor €15.000) en konden we opnieuw rekenen op de steun van Olympus voor het Olympus Fellowship.

In 2018 vonden opnieuw uiteenlopende projecten, tentoonstellingen en evenementen plaats. We zijn Foam Friends dankbaar voor hun bijdrage aan afzonderlijke tentoonstellingen en aan

educatieprojecten. De Japan Foundation droeg bij aan de tentoonstelling van Fukase. Aan het educatieproject Amsterdam Vertelt droegen Art of Impact, Fonds Nuts OHRA, Fonds voor Cultuurparticipatie, de OBA, RCOAK en Maatschappij tot nut van 't algemeen bij. Zabawas droeg bij aan de Foam Studio's. Voor het educatieproject OSB Ontmoet ontvingen we een bijdrage van het fonds voor Cultuurparticipatie.

5.2 Exploitatie

De baten bedragen over verslagjaar 2018 € 3.851.059 (2017: €4.043.646) en de lasten € 4.040.734 (2017: €3.819.972), na aftrek van de winstbelasting resteert een negatief saldo van € 131.628 (2017: €182.523 positief resultaat).

5.3 Meerjarenonderhoudsplan (MOP)

In verslagjaar 2018 is, naast al het reguliere onderhoud aan vloeren, brand- en veiligheidsinstallaties, etc., de restauratie van de grachtentuin het grootste project geweest. Onder toezien oog van architecte Els Proost, heeft onze vaste hovenier de tuin teruggebracht naar het oorspronkelijke ontwerp van Els Proost, en de oorspronkelijke staat waarin de tuin in 1993 aan het vormgevingsinstituut opgeleverd is. Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft de restauratie van de tuin financieel gesteund en heeft 50% van de kosten op zich genomen. Ook in het café zijn in 2018 extra onderhoudswerkzaamheden verricht, tijdens de overgang van de vorige uitbater naar de huidige. Ook de trappenhuisen naar de kantoren zijn geschilderd en voorzien van LED armaturen met bewegingssensoren wat de veiligheid en duurzaamheid van deze ruimtes heeft verhoogd. Daarnaast is er in 2018 geïnvesteerd in een omroepsysteem voor zowel de museumzalen als de kantoorruimtes. Via dit omroepsysteem kunnen bezoekers en personeel geïnformeerd worden, ook in geval van calamiteiten. Een andere investering was het installeren van twee nieuwe, gebogen glazen deuren in de luchtsluis van de entree van het museum.

5.4 Begroting 2019

Foam heeft voor verslagjaar 2019 een sluitende begroting, welke integraal in het jaarverslag is opgenomen.

6 Inhoudelijk beleid

6.1 Artistiek beleid

Foam is all about photography. We zijn een internationaal opererende organisatie met ons huis in Amsterdam. Foam staat voor fotografie in alle vormen. Het signaleren en presenteren van jong talent combineert Foam met tentoonstellingen van gerenommeerde iconen uit de fotografie. Via presentaties in en buiten het museum, het toonaangevende Foam Magazine, de betrokken online community en met inspirerende partners wereldwijd deelt Foam haar kennis over het medium. Foam is open, inspirerend, actief, informatief en voor iedereen.

Foam toont fotografie in al haar facetten: van contemporair tot historisch en van autonoom tot toegepast. Wereldberoemde fotografen als Helmut Newton, Diane Arbus en André Kertész krijgen bij Foam een plek naast jonge, vooruitstrevende beeldmakers en worden afgewisseld met thema- of groepstentoonstellingen. Dit jaar toonde Foam 22 tentoonstellingen. In Foam zijn bijna altijd meerdere exposities tegelijkertijd te zien, waarvan het merendeel in eigen huis geïnitieerd en geproduceerd wordt. Foam organiseert veelvuldig aanvullende publieksprogramma's bij de tentoonstellingen voor alle geïnteresseerden.

Foam onderneemt

Cultureel ondernemerschap staat bij Foam hoog in het vaandel; het maakt deel uit van het DNA van de organisatie. Naast een stabiele organisatie, een duidelijke positionering en een sterke eigen identiteit, is daarbij vooral de combinatie van creativiteit, durf en kennis van belang. Foam wil weten wat er speelt, welke thema's relevant zijn en hoe verschillende doelgroepen bereikt

kunnen worden. Deze doelgroepen bestaan uit personen, maar ook uit bedrijven en instellingen. Met het oog op de gewenste continuïteit wil Foam verantwoord groeien vanuit een gedegen en solide uitgangspositie. Het kiezen van een uitgebalanceerde financieringsstrategie, die in het teken staat van inkomstendiversificatie en het optimaliseren van eigen inkomsten, staat hierin centraal. Op dit moment is ongeveer 20% van de jaarlijkse omzet afkomstig van (gemeentelijke) subsidie, de overige 80% wordt gegenereerd middels entree-inkomsten, fondsenwerving, sponsoring en andere (commerciële) activiteiten.

Talentprogramma

Foam heeft een gevarieerd talentprogramma met als doel het publiek kennis te laten maken met en te laten inspireren door fotografie. Het ontdekken en tonen van werk van jonge makers is een speerpunt binnen het tentoonstellingsbeleid van Foam. Er zijn educatieve programma's voor opkomende fotografen, maar ook voor bijna afgestudeerden, (jong)volwassenen en specifieke groepen zoals buurtbewoners. In deze programma's staat persoonlijke ontwikkeling centraal. Foam heeft verschillende projecten die erop zijn gericht om talent uit binnen- en buitenland een platform te bieden om zich verder te ontwikkelen. We scouten, volgen en presenteren jonge fotografen om onderscheidende kwaliteit te signaleren en te stimuleren. Dit heeft als doel bij te dragen aan de ontwikkeling van de discipline en haar beeldmakers. Ook kunstenaars die al veel bereikt hebben, maar internationaal nog niet doorgebroken zijn, krijgen een podium in het museum dankzij de tentoonstellingsprojecten *Toptalent* en *Next Level*. Via het tentoonstellingsprogramma Foam 3h (de structurele talentruimte in het museum), met de jaarlijkse internationale Talent Call (sinds 2007), het bijbehorende Foam Magazine *Talent Issue*, en reizende exposities en door het uitreiken van de Foam Paul Huf Award, richt Foam zich nadrukkelijk op jonge, getalenteerde fotografen. Ook koopt Foam op structurele basis werk aan van jonge makers voor de groeiende eigen collectie.

Collectiebeleid

In 2007 is Foam actief begonnen met het aanleggen van een eigen collectie. In lijn met het uitgezette talentbeleid richt de collectie zich met name op het verzamelen van werken van relatief jonge kunstenaars. Aankopen komen vaak tot stand naar aanleiding van een tentoonstelling in Foam waardoor de collectie op termijn ook een goede afspiegeling is van het tentoonstellingsbeleid en daarmee de identiteit van Foam. Kunstenaars van wie werk in de collectie is opgenomen, worden door Foam nauwgezet gevolgd en waar mogelijk en wenselijk worden vervolgaankopen gedaan.

De collectie wordt beheerd door Kortmann ASP in Hoofddorp in een geklimatiseerde en goed beveiligde opslag. De collectie bestaat op dit moment (februari 2019) uit 581 kunstwerken. In 2018 zijn er 29 kunstwerken aan de collectie toegevoegd, waaronder van Anouk Kruithof en Anne de Vries (voormalige deelnemers Next Level-reeks), Theo Simpson, Theresa Zelenkova (beide voormalige exposanten Foam 3h), Mark Dorf, Juno Calypso, Jack Davison, Vasanata Yoganathan, Clement Lambelet, Wang Yuan, Namsa Lueba, Alix Marie, Harit Srikao, Thomas Kuipers, (allen voormalige Foam Talents), Misha de Ridder en Masahisa Fukase, Lucas Foglia, Danielle van Ark, Momo Okabe en Romain Mader (beide laatste zijn winnaar van respectievelijk de Foam Paul Huf Award 2015 en 2018).

Gedurende het jaar 2018 zijn enkele recente aankopen voor de collectie van Foam getoond in het lighthof van het museum.

6.2 Marketingbeleid

Bezoekers

Foam verwelkomt elk jaar nieuwe bezoekers, maar heeft ook een grote schare trouwe bezoekers die regelmatig terugkomt. 34% Van de bezoekers is afkomstig uit (groot-) Amsterdam, 36% uit de rest van Nederland en 30% is afkomstig uit het buitenland.¹

Gemiddeld bezoeken zo'n 200.000 bezoekers het museum in Amsterdam. In 2018 was het aantal bezoekers lager dan begroot: 172.251 De oorzaak zoeken we in een combinatie van factoren: het uitzonderlijk mooie weer en een programmering met voor het grote publiek minder aansprekende namen en groepstentoonstellingen. In Nederland groeit het aantal bezoekers uit steden uit de omliggende provincies Utrecht en Zuid-Holland.

Foam verwelkomt voornamelijk 'algemene' museumbezoekers maar richt zich ook op specifieke doelgroepen, zoals ouderen, bewoners van wijken waar Foam actief is en scholieren én professionals uit het artistieke veld, zoals galeriehouders, curatoren en fotografen/kunstenaars. Foam is deelnemer van een aantal grote publieke evenementen zoals de Open Tuinen Dagen (ruim 5.000 bezoekers) en de Museumnacht (ruim 4.000 bezoekers), waarmee een ander publiek het museum betreedt. De marketinginspanningen richten zich op nieuwe bezoekers en het inzetten van enthousiaste bezoekers als ambassadeurs.

Naast bezoekers in het museum in Amsterdam, heeft Foam ook internationaal bereik. Zo bezochten ruim 30.000 mensen de tentoonstelling in India, die in 2018 geopend werd.

Een veranderend landschap

In 2017 en in 2018 heeft Foam haar online activiteiten versterkt. Sinds april 2018 wordt Foam Magazine ook digitaal uitgegeven en is ook het volledige archief van de titel digitaal beschikbaar. De campagne voor de *Foam Talent Call* resulteerde in 2018 opnieuw in recordaantal aanmeldingen: 1.852 deelnemers, uit 74 landen. Er is steeds meer verkeer in het digitale landschap en de selectie door sociale mediakanalen en google criteria op relevantie worden voortdurend aangescherpt. Het wordt dus moeilijker om publiek te bereiken. In 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht geworden en heeft Google haar *Grants*-programma voor non-profits herzien. In 2018 is het CRM-systeem verder ingericht en naar verwachting kan dit in 2019 een blijvend goede bijdrage leveren aan een versteviging van marketing op basis van klantgegevens.

6.3 Communicatie

Kenmerkende campagnes

Foam heeft een kenmerkende huisstijl. Deze zet Foam structureel in, waardoor het publiek, met name het Amsterdamse, vertrouwd is met de communicatiemiddelen van Foam. Mupi's, driehoeks-borden, posters, digitale nieuwsbrieven, diverse sociale media kanalen, de website en gedrukte uitnodigingen zijn de belangrijkste communicatiemiddelen waarin deze huisstijl zichtbaar is.

De outdoor campagnes in de openbare ruimte (mupi's) bestaan uit beeldvullende foto's in losstaande frames met verlichting en worden door de gehele stad verspreid. In de regel wordt er ieder kwartaal een outdoor campagne gevoerd, in Amsterdam, waardoor inwoners en bezoekers Foam regelmatig tegenkomen. In 2018 waren er outdoor campagnes voor de tentoonstellingen *The Other Half - The Activist Photography of Jacob Riis*, *Structures of Identity: Works from the Artur Walther Collection*, *Seydou Keïta - Bamako Portraits*, *Masahisa Fukase - Private Scenes en Feast for the Eyes. The Story of Food in Photography*. Verder waren er campagnes met A2 posters in theaters en cafés op strategische momenten (bijvoorbeeld tijdens schoolvakanties en feestdagen) en A0 en A1 formaat driehoeks-borden op *premium* locaties, voor de tentoonstellingen *Back to the Future*, *Masahisa Fukase*, *Next Level: Persijn Broersen en Margit Lukács*, en *Feast for the Eyes. The Story of Food in Photography*. Tijdens de hoofdtentoonstelling

¹ Bron: publieksonderzoek door Foam en bezoekcijfers van Foam.

met werken uit de Artur Walther Collectie zijn ook tien zuilen ingezet op prominente plekken in de stad.

Foam in de media

In 2018 gaven nationale- en internationale pers opnieuw veel aandacht aan projecten en tentoonstellingen van Foam. Het jaar begon met de door Foam ontwikkelde tentoonstelling *Back to the Future* die onder meer een uitgebreide, positieve recensie in The New York Times kreeg. Ook de tentoonstelling van de Amerikaanse Lucas Foglia werd breed uitgemeten in de internationale pers. In de zomer kreeg de overzichtstentoonstelling van de Afrikaanse Seydou Keïta veel aandacht: er verschenen 78 artikelen. Ook de tentoonstelling van de Japanse Masahisa Fukase leidde tot veel publicaties, in print en online. De bekendmaking van de jaarlijkse winnaar van de *Foam Paul Huf Award* én de solotentoonstelling van de winnaar, de jonge Amerikaan Daniel Shea, trok vooral de aandacht van de vakpers.

Relevante online platforms publiceerden veel over de hedendaagse studioportretten van de Amerikaanse queer kunstenaar Paul Mpagi Sepuya en over het innovatieve werk van de Oostenrijkse Thomas Albdorf. Er waren veel persoonlijke posts van bezoekers op social mediakanalen van de historische foto's van Jacob Riis en van het documentaire werk over Indonesische huishoudsters in Hong Kong van de jonge Amerikaans-Duitse fotograaf Rebecca Sampson.

Thematische projecten die aansloten bij grote evenementen in de stad, zoals de tentoonstelling van JeanPaul Paula en Florian Joahn over de LHBTQ gemeenschap in Sao Paolo, tijdens de *Amsterdam Pride* en de openbare digitale projectie met beeld en muziek van twee door Foam geselecteerde jonge kunstenaars op Het Stenen Hoofd, ter gelegenheid van het *Amsterdam Dance Event* gaven ook aanleiding tot publicaties.

Internationale aandacht

Diverse tentoonstellingen van Foam reisden internationaal, wat leidde tot internationale publicaties over Amsterdamse tentoonstellingen en over Foam. Zo waren er tijdens de tour van *Foam Talent* publicaties in Amerikaanse, Britse en Duitse media. De openingen in New York, Londen en Frankfurt werden zeer goed bezocht door prominente gasten uit de creatieve industrie en de kunst- en museumwereld. In New York, waar *Foam Talent* voor de derde keer werd georganiseerd in Red Hook Labs, Brooklyn, trok de opening, mede dankzij de samenwerking met een lokaal pr bureau een heel nieuw publiek van jonge influencers, kunstenaars en creatieven. In Londen werd *Foam Talent*, ook voor de derde keer, georganiseerd tijdens Photo London. Naast de aandacht voor de opening van de tentoonstelling in Beaconsfield Gallery Vauxhall, was er dit jaar een extra evenement met mediapartner DAZED Media, op een locatie naast Photo London. Deze gunstige locatie en samenwerking bracht een internationaal publiek van de beurs naar het evenement van Foam. DAZED heeft op social media veel gepost over de opening en publiceerde een viertal lange artikelen naar aanleiding van interviews met individuele kunstenaars. De *Foam Talent* tentoonstelling in de Frankfurter Kunstverein vond plaats tijdens de internationale fotografie triënnale, waardoor een zeer geïnteresseerd publiek van liefhebbers, verzamelaars en pers aanwezig was, met veel Duitse publicaties tot gevolg.

De door Foam ontwikkelde tentoonstelling *Still/Life* met werk van Nederlandse fotografen, reisde naar India (Mumbai). In de Indiase pers verschenen meerdere publicaties waaronder een grote publicatie in *The Hindu* (een van India's grootste nationale kranten, oplage van 1,2 miljoen). Ook over de door Foam ontwikkelde tentoonstellingen *Back to the Future* die naar Duitsland (C/O Berlin) reisde en de overzichtstentoonstelling met het werk van de Japanse Masahisa Fukase die door een vooraanstaande galerie in Italië (Milaan) werd overgenomen, werd veel gepubliceerd in de internationale pers.

Online kanalen

In 2018 bleef Instagram het snelste groeiende social media kanaal van Foam en van Foam Magazine. In 2017 heeft Foam geëxperimenteerd met ephemeral (tijdelijke/ verdwijnende)

content, zoals stories. In 2018 is het gebruik hiervan geïntensiveerd. Via stories bereikt Foam ruim een half miljoen gebruikers.

Vanwege de negatieve publiciteit rondom Facebook ontstond er in april 2018, wereldwijd, een stagnatie in het aantal Facebook gebruikers. Het aantal volgers van Foam stagneerde ook. In de daarop volgende maanden zijn de aantallen weer gestegen; Facebook blijft één van de belangrijkste social media kanalen voor Foam en voor Foam Magazine.

De populariteit van LinkedIn neemt toe. In 2018 heeft Foam LinkedIn structureler ingezet en het aantal volgers is gegroeid. Vanwege aanhoudende impopulariteit van Google+ wordt het kanaal in 2019 jaar afgesloten, en zal er meer gefocust worden op YouTube.

Ondanks de invoering van de nieuwe privacywetgeving in mei 2018, wat veel invloed heeft gehad op het emailbestand, is het aantal nieuwsbriefinschrijvingen gestegen. In 2018 is het gesegmenteerd e-mailen van nieuwsbrieven verder ontwikkeld.

De website van Foam werd in 2018 door minder mensen bezocht. De oorzaak is de nieuwe opzet van Google Grants. In de oude opzet leverde Google Grants veel website bezoekers. Op basis van het gedrag van bezoekers op de website, zijn verschillende Facebookcampagnes gestart. Het gaat dan bijvoorbeeld om interesses in specifieke tentoonstellingen of evenementen. De website verwijst actief door naar de actievare sociale media van Foam en Foam Magazine om hier nieuwe bezoekers te werven.

Websitestatistieken 2017-2018

Foam website foam.org	2017	2018
uniek aantal bezoekers	915.516	582.648
aantal sessies	1.200.890	828.644
aantal paginaweergaven	2.424.529	2.366.062
nieuw vs. herhaalbezoek	75% vs 25%	
Website foamtalent.com*	2017	2018
uniek aantal bezoekers	47.279	122.208
aantal sessies	81.623	
aantal paginaweergaven	92.867	260.961
nieuw vs. herhaalbezoek	53% vs 47%	

*bovenstaande cijfers zijn exclusief de bezoekers van de Foam Talent Call-website

Sociale media	Foam		Foam Magazine	
	31 dec 2017	31 dec 2018	31 dec 2017	31 dec 2018
volgers per medium	<i>aantal fans</i>	<i>aantal fans</i>	<i>aantal fans</i>	<i>aantal fans</i>
Facebook	100.010	100.959	114.701	114.831
Twitter	43.686	43.954	47.800	48.302
Instagram	94.710	116.683	96.000	114.738
YouTube Foam	2.066	2.393	-	-
Linkedin	4.133	6.087	-	-
bereik per medium	2017	2018	2017	2018
Bereik Facebook <i>in unieke personen</i>	7.188.425		3.357.210	
Bereik Instagram*	11.899.067		4.450.326	
Totaal bereik	19.087.492		3.836.798	

Groei- en bereikcijfers Foam sociale media 2017-2018

Cijfers emailmarketing database 2017 - 2018

Emailmarketing (subscribers)	2017	2018
Foam nieuwsbrief (NL)	23.373	23.569
Foam newsletter (INT)	13.909	15.033
Foam Editions nieuwsbrief	3.595	5.256
Foam Talent Call News	2.016	9.585
totalen	42.893	53.443

7. Inhoudelijke realisatie

7.1 tentoonstellingen en bijzondere randprogrammering

Foam begon het jaar met een grote thematentoonstelling *Back to the Future – the 19th century in the 21st century* waarin aandacht werd besteed aan een aantal opvallende overeenkomsten tussen het werk en de werkwijzen van de eerste fotografische pioniers in de 19e eeuw en een generatie hedendaagse kunstenaars. Voor deze tentoonstelling werden ook bruiklenen getoond afkomstig van een aantal vooraanstaande musea, waaronder Het Rijksmuseum. De tentoonstelling reisde later door naar C/O Berlin zal in 2019 te zien zijn in Mai Manu – House of Photography in Boedapest. Tegelijkertijd was in de tuinzalen de tentoonstelling *Human Nature* te zien van de Amerikaanse fotograaf Lucas Foglia over de relatie tussen mens en natuur, en de wijze waarop technologie deze relatie steeds meer bepaald. In de voorzalen was onder de titel *The Other Half – Photography of Jacob Riis* het unieke werk te zien van Jacob Riis, een 19^e-eeuwse sociaal activist die de erbarmelijke leefomstandigheden van migranten toonde in New York aan het eind van de 19^e eeuw. Deze tentoonstelling met veel bijzonder ‘vintage’ materiaal was samengeteld i.s.m. het Museum of the City of New York. De hoofdtentoonstelling gedurende de lentemaanden liet werk zien van de Malinese fotograaf Seydou Keita. Ook deze tentoonstelling werd gecombineerd met een bijzondere tentoonstelling waarin alleen 19-eeuws fotografie te zien was, namelijk unieke daguerreotypieën. Onder de titel *Gold & Silver* toonde Foam portretten van goudzoekers die bevangen door de goudkoorts rijkdom najoegen in Californië en Canada. De uiterst kwetsbare werken waren afkomstig uit de collectie van het National Museum of Canada in Ottawa en het Institute for Modern Conflict in Londen. Vanaf 2016 programmeert Foam elk jaar een tentoonstelling van een 3h alumnus. Jaarlijks wordt een voormalig 3h-kunstenaar die een bijzondere ontwikkeling heeft doorgemaakt de kans geboden door te stromen naar een grotere solotentoonstelling in de voorzalen van het museum. De tentoonstelling *Daniëlle van Ark – Artist’s Proof* was de derde in deze reeks. De tentoonstelling bevatte werken uit Van Arks meest recente series. Naast Van Arks meest recente werk is een speciaal voor de zalen van Foam ontwikkelde installatie te zien.

Werken uit de wereldvermaarde Artur Walther Collection bepaalden de hoofdtentoonstelling gedurende de zomer. De omvangrijke thematentoonstelling *Structures of Identity* richtte zich op hoe fotografie iemands identiteit kan vastleggen, ondermijnen, benadrukken of in twijfel kan trekken. Eveneens in de zomermaanden was in de tuinzaal werk te zien van de jonge Franse fotograaf Samuel Gratacap, een voormalig Foam Talent die zich al enige jaren bezighoudt met de Europese migratiecrisis. Sinds 2017 is Foam deelnemer aan het Olympus Fellowship dat zich richt op het ondersteunen van relatief jonge kunstenaars. Het fellowship wordt georganiseerd door Olympus, Haus der Photographie / Deichtorhallen Hamburg, Fotografie Forum Frankfurt (FFF) en Foam. De Fellows van 2018 zijn Thomas Albdorf (1982, Oostenrijk), Nadja Bournonville

(1983, Zweden) en Lilly Lulay (1985, Duitsland). Aan het einde van het traject presenteerde Foam de eerste museale solotentoonstelling van Thomas Albdorf in de voorzalen.

Belangrijkste tentoonstelling in het najaar was *Private Scenes* van de Japanse meester Masahisa Fukase. Het oeuvre van Masahisa Fukase (Hokkaido, 1934-2012) is ruim twintig jaar lang grotendeels ontoegankelijk gebleven. Foam presenteerde een grootschalig retrospectief met originele prints, afkomstig uit de Masahisa Fukase Archives in Tokio. Samen vormen de werken een bijzondere visuele biografie van een van de meest radicale en experimentele fotografen van de naoorlogse generatie in Japan. Het komende jaar biedt Foam deze tentoonstelling als reizende productie aan bij diverse internationale zusterorganisaties. In 2019 wordt de tentoonstelling in ieder geval in Milaan getoond. Eveneens in het najaar vond de collectiepresentatie *Loading...* plaats waarin een selectie werken uit de eigen collectie in zorgvuldige samenhang werd getoond. Deze tentoonstelling vond gelijktijdig plaats met de eerste museale presentatie in Europa van Paul Mpagi Sepuya. Deze was te zien in de voorzalen van het museum.

Het jaar werd afgesloten met de laatste tentoonstelling in de reeks Next Level. Hierin werd werk getoond dat het duo Persijn Broerse & Margit Lukasc speciaal voor de tentoonstelling hebben gemaakt. Foam trad hierbij op als opdrachtgever. Dit zeer innovatieve werk waarbij gebruik werd gemaakt van de nieuwste digitale technieken en waarin videokunst gecombineerd werd met 3D-geprinte objecten, videomapping en lichtbakken. De relatie van mens en zijn natuurlijke omgeving werd in dit gelaagde werk op geheel nieuwe en relevante wijze artistieke vertaald. De tentoonstelling zal in 2019 ook in China te zien zijn. In dezelfde periode werd in de voorzalen de tentoonstelling getoond van Daniel Shea, winnaar van de Foam Paul Huf Award 2018 die jaarlijks door een internationale jury wordt uitgereikt aan een fotografietalent onder de 35 jaar. Shea's werk toont een verleidelijke maar tegelijkertijd vervreemdende wereld van beton, staal en glas. Zijn stadsgezichten zijn poëtisch en tijdloos, maar verraden ook de maar al te reële invloed van het kapitalisme op het stedelijke landschap – en de samenleving als geheel.

Het jaar werd afgesloten met een omvangrijke thematentoonstelling, *namelijk Feast fort he Eyes – the history of food in photography* waarin met een breed scala aan werken inzicht werd gegeven hoe wij ons eten fotografisch in beeld hebben gebracht.

In Foam 3h, de presentatieplek voor jonge fotografen waarin in 2018 presentaties te zien van Theo Simpson, de winnaar van het Outset Unseen Exhibition Fund, Theresa Zelenkova, Stelios Kallinikou, Senta Simmond en van de Amerikaans-Duitse kunstenaar Rebecca Sampson (1984, Göttingen). Haar werk is een fotografisch onderzoek naar het dagelijks leven van Indonesisch huishoudpersoneel in Hong Kong. Sampson was de tweede ontvanger van het Florentine Riem Vis Stipendium. Het stipendium is ingesteld ter nagedachtenis aan Florentine Riem Vis (1959-2016) en wordt jaarlijks uitgereikt met als doel een jonge kunstenaar in staat te stellen zijn of haar artistieke carrière verder te ontwikkelen.

Randprogrammering

Januari 2018:

Romain Mader: Pillow Talk – The Following is a True Story; met de kunstenaars Romain Mader en Nadja Kilchhofer in *Honeymoon Suite*
Back to the Future: Artist Talk: Matthew Brandt

Februari 2018

Lucas Foglia: Artist Talk: Lucas Foglia

Maart 2018

Theo Simpson - Artist Talk Theo Simpson
Internationaal Foam Talent - Foam Talk: Spotlight on Talent (New York)

April 2018

Tereza Zelenkova - Meet the Artist: Tereza Zelenkova
Daniëlle van Ark - Walk and Talk met Daniëlle van Ark

Mei 2018

Internationaal Foam Talent
Foam Talk | London: Spotlight on Talent

Juni 2018

Seydou Keita - *Patterns, Props & Poses: Reading Keita's Portraits*,
met sprekers Prof. Carol Tulloch, Jan Hoek en Dr. Annette Schmidt
Gold & Silver - Gold Fever,

met Kim Knoppers en sprekers Luce Lebart, historicus op gebied van fotografie, curator en schrijver van het boek *Gold and Silver. Daguerrotypes, ambrotypes and tintypes from the gold rush.* (RVB BOOKS); en Lucas Lefner. *MA Photography KASK.*

Recommended: Thomas Albdorf - *How to Develop Your Photography Practice*,
met sprekers Marcel Feil, Hinde Heast, Lilly Lulay, Nadja Bournonville en Thomas Albdorf.

Juli 2018

Structures of Identity (The Arthur Walter Collection) – Outside/In: Friso Keuris, portretfotograaf

Augustus 2018

Structures of Identity (The Arthur Walter Collection) + JeanPaul Paula & Florian :

Y'all better quiet down

- Gender Bender: Foam curator Kim Knoppers; over de beeldtaal rondom gender en identiteiten in de tentoonstelling *Structures of Identity* in relatie tot hedendaagse massamedia. Hoe worden normen onderschreven en bekritiseerd? Hoe kunnen fotografische representaties sociale stereotypen versterken, ondermijnen of in twijfel trekken?;
- Kunstenaarsduo JeanPaul Paula en Florian Joahn geven een Artist Talk waarin de totstandkoming van de beelden uit de tentoonstelling dieper wordt besproken.;
- Onafhankelijke wetenschapper/onderzoeker Tjalling Valdés Olmos; een analyse van de (audio) visuele kunst van Reina Gossett/ Tourmaline (een jonge queer en transactiviste) en de specifieke politieke rol die deze speelt in hedendaagse samenleving waar levens, verhalen en geschiedenissen van queer en trans personen van kleur vaak gewist en/of ongehoord blijven

Structures of Identity (The Arthur Walter Collection) - Outside/In: Lisa Konno, designer:

September 2018

Foam Collection + Paul Mpagi Sepuya

- Opening Party Senta Simon + Paul Mpagi Sepuya
- *Beyond the Male Gaze*: met Mirjam Kooiman, Paul Mpagi Sepuya, Leon Kruiswijk en een dansperformance;
- *Famous and Forgotten, Photobooks by Women*, met sprekers Hinde Haest en Batia Suter (fotograaf); Delphine Bedel (kunstenaar, directeur Meta/Books en contributor aan *How We See*); Russet Lederman (onderzoeker, verzamelaar en initiatiefnemer van *How We See* en *10x10 Photobooks*). **Oktober 2018**

Foam X ADE Playground: Het Stenen Hoofd

Openingsperformance *She Only Paints with Bold Colours* met Charlotte Krieger en LYZZA

November 2018

Internationaal: *Reflected... Works from the Foam Collection*

- Foam Talk: Collecting and presenting post-photography; Gesproken column door Mirjam Kooiman (curator Foam); Paneldiscussie: Thibault Brunet (kunstenaar), Milo Keller (Head of Photography, ECAL), Marco de Mutiis (digital curator Fotomuseum Winterhur), gemodereerd door Mirjam Kooiman; Artist Talk van Dominic Hawgood (beeldend kunstenaar);

Daniel Shea - Artist Talk: Daniel Shea

December 2018

Persijn Broersen & Margit Lukacs

- How to Construct a Fairytale: met Mirjam Kooiman, Persijn Broersen en Margit Lukács en zangperformance door Shahram Yazdani.

Ter gelegenheid van de publicatie *How We See: Photobooks by Women*, organiseerde Foam een avond over fotoboeken door vrouwen in samenwerking met fotografieplatform 10x10 Photobooks.

7.2 Foam op locatie

In samenwerking met **ADE** organiseerde Foam in oktober 2018 een bijzondere samenwerking tussen beeldend kunstenaar Charlotte Krieger en muziekproducer LYZZA. Tijdens het Amsterdam Dance Event werd het project gepresenteerd Het Stenen Hoofd in Amsterdam. Charlotte Krieger creëerde een levensgrote installatie op Het Stenen Hoofd, een voormalige haven pier aan het IJ, waarop haar kleurrijke en sensuele beeldtaal tijdens het openingsevenement werd geprojecteerd, versterkt door LYZZA's experimentele sounds, voor een unieke eenmalige audiovisuele ervaring. De installatie op Het Stenen Hoofd werd mede mogelijk gemaakt door Gemeente Amsterdam, Stadsdeel West.

In 2018 werd de samenwerking met de Gemeente Amsterdam West voort gezet het tonen van een selectie van werk van de Foam Talent fotografen uit de 48ste uitgave van Foam Magazine. Foam selecteerde speciaal voor **Galerie Mercatorplein** het werk van de kunstenaars Namsa Leuba (Guinea, 1982) en Viacheslav Poliakov (Oekraïne, 1986) en Vasantha Yoganathan (Frankrijk, 1985). Elk op hun eigen manier geven zij een kijk op het leven van bevolkingsgroepen op verschillende plekken in de wereld.

7.3 Foam Internationaal

In 2016 is Foam begonnen met het gericht verstevigen van relaties in het buitenland, met de focus op toekomstige samenwerkingen binnen een solide internationaal beleid. Speerpunt hierin is het Talentenbeleid van Foam. In 2018 is dit beleid krachtig voortgezet.

De reizende *Foam Talent* tentoonstelling die in deze kunstenplanperiode is geïnitieerd, vond in 2018 voor de tweede keer plaats en was te zien in New York in **Red Hook Labs**, in Red Hook, Brooklyn. Deze presentatie was een concrete invulling van de samenwerkingsovereenkomst die Foam in 2016 met Red Hook Labs sloot. De Foam Talent-tentoonstelling viel samen met Aipad, de gerenommeerde en invloedrijke fotografiebeurs die jaarlijks in New York plaats vindt. Hierdoor kon Foam ook gebruik maken van de vele deskundigen die in New York aanwezig waren voor een door Foam georganiseerd symposium over talentbeleid, met sleutelfiguren uit de Amerikaanse fotografiegemeenschap en hedendaagse kunst. Voor dit symposium werd

samengewerkt met ICP, het Internationaal Centre of Photography, waar deze activiteit ook plaatsvond.

De *Foam Talent*-tentoonstelling was vervolgens in mei en juni 2018 voor de derde keer te zien in **Beaconsfield Gallery Vauxhall** in Londen. Voorafgaand aan de opening organiseerde Foam een diner met nagenoeg alle deelnemende kunstenaars en belangrijke partners van Foam. In samenwerking met de fotografiebeurs Photo London organiseerde Foam een Foam Talk en exclusieve rondleidingen voor VIPs van de beurs.

Gelijktijdig aan de tentoonstelling in Londen werd de *Foam Talent*-tentoonstelling gepresenteerd de **Frankfurter Kunstverein**, in Frankfurt.

Tijdens ParisPhoto, de belangrijkste fotografiebeurs ter wereld, presenteerde Foam in het **Atelier Néerlandais**, de culturele dependance van de Nederlandse ambassade: *Reflected -Works from the Foam Collection*. Een speciale selectie van de collectie tentoonstelling. De aanwezigheid van Foam in Atelier Néerlandais te Parijs tijdens Paris Photo en PhotoSaintGermain is het langstlopende voorbeeld waarin Foam zich dankzij partners in 'eigen huis' internationaal kan presenteren. Gedurende die aanwezigheid spant Foam zich maximaal in om haar autoriteit op gebied van hedendaagse fotografie verder uit te bouwen binnen het huidige en aanstaande fotografienetwerk.

Still/Life - Contemporary Dutch Photography is een groepstentoonstelling met een kunsthistorisch thema. *Still/Life* tentoonstelling is door Foam samengesteld en was voor het eerst in 2011 in het museum in Amsterdam te zien. In de tentoonstelling presenteert Foam het werk van Nederlandse fotografen dat verwijst naar het klassieke genre van het stilleven, óf met het stilleven, een collectie bestaande uit voorwerpen, als centraal thema. Sinds 2014 reist de tentoonstellingen door Azië.

In april 2018 is de tentoonstelling afgereisd naar Seoul waar het werd getoond in de KF Gallery, de tentoonstellingsruimte van de Korea Foundation. Hier werd daags na de opening ook een lezing georganiseerd.

Aansluitend is de tentoonstelling doorgereisd naar **het Chhatrapati Shivaji Maharaj Vastu Sangrahalaya** (CSMVS), Mumbai in India, in samenwerking met het Nederlandse Consulaat en het museum zelf. Naast de opening organiseerde Foam een Foam Talk met als thema en titel: *Ready-Made Wonders, Tradition and renewal in still life photography*, met sleutelfiguren uit de Indiase fotografiegemeenschap.

7.4 Educatie

In 2018 heeft Foam ruim 20.000 deelnemers aan educatieve activiteiten mogen verwelkomen, zowel in het museum, als daarbuiten. Foam was onder meer aanwezig op scholen, in zorginstellingen, op festivals en in de wijk. In 2018 waren we wederom aanwezig in het buitenland, in Londen en New York, waar we samenwerkten met internationale partners. De programma's van Foam richten zich op een brede doelgroep: van jong tot oud, van amateur tot professional. We bieden daarom workshops, masterclasses en cursussen voor verschillende leeftijdsgroepen en op verschillende niveaus aan. Foam richt zich daarbij in het bijzonder op kwetsbare groepen, zoals ouderen, groepen met Nederlands als Tweede Taal (NT2) en op het Speciaal (Voortgezet) Onderwijs.

In de voetsporen van... & Blik op Bijlmer

Foam werkt twee jaar lang (augustus 2017- december 2019) samen met de Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB). Deze samenwerking bestaat uit twee projecten. Het eerste is een speciaal programma voor de brugklas: *In de voetsporen van....* Dit is een lessenserie waarbij fotografie wordt ingezet om elkaar beter te leren kennen. Het programma vindt plaats tijdens de kennismakingsweken aan het begin van het studiejaar. In 2018 deden er 12 brugklassen mee.

Het tweede programma, *Blik op Bijlmer*, richt zich op derdejaars vmbo-leerlingen Zorg & Welzijn (basis-kader). Samen met de OSB ontwikkelt Foam voor deze leerlingen een lessenserie die de oorspronkelijke module *Ouderenzorg* zal vervangen. Foam's kennis over en ervaring met intergenerationeel werken resulteert in een lesmodule die een plaats krijgt in het curriculum van de school. Tijdens dit programma maken leerlingen op een positieve manier kennis met de mogelijkheid om creativiteit in te zetten in bijvoorbeeld de (ouderen)zorg. In november 2017 gaf Foam pilotworkshops, in november en december 2018 vonden de lessen plaats in het ouderenhuis en op school. Tijdens *Blik op Bijlmer* werken de leerlingen vier weken lang samen met iemand uit een oudere generatie (65+) in de context van het ouderenhuis. Ze verzamelen in de lessen informatie over de ouderen en schrijven deze informatie op in een persoonlijk Notebook. Deze informatie hebben ze nodig om voor 'hun' oudere een Levensboek te maken. De eerste Levensboeken zullen in januari 2019, tijdens een feestelijke bijeenkomst, worden overhandigd aan de ouderen.

Internationaal

Foam heeft zich in 2018 ook internationaal geprofileerd met educatieve programma's. Tijdens de groepstentoonstelling *Foam Talent* in Londen, in Beaconsfield Gallery Vauxhall, heeft Foam de samenwerking gezocht met de Photographers' Gallery en met experts van Tate. Het door de Photographers' Gallery ontwikkelde programma *Teen Tours*, dat bestaat uit een intensief trainingsprogramma aan tieners met als doel dat zij een rondleiding geven aan bezoekers, werd ingezet om een nieuwe doelgroep te bereiken. In 2018 hebben 4 Engelse tieners 5 tours verzorgd.

Tijdens de groepstentoonstelling *Foam Talent* in New York, organiseerde Foam opnieuw een educatief programma in samenwerking met Red Hook Labs en met Summit Academy, beide gevestigd in Brooklyn. In twee lessenreeksen, de eerste voor een beginnende en de tweede voor een gevorderde groep jonge fotografen, maakten jongeren kennis met de kracht van fotografie, lieten zij zich inspireren door de werken uit de *Foam Talent* -tentoonstelling en ontmoetten ze Genevieve Fussel, Senior Photo Editor van de The New Yorker.

Nieuwe doelgroepen voor Foam: SVO en MBO

In 2018 heeft Foam zich specifiek gericht op een aantal doelgroepen door intensieve samenwerkingen met scholen. Voor het Speciaal (Voortgezet) Onderwijs heeft Foam de samenwerking gezocht met een middelbare school en een basisschool in Amsterdam: respectievelijk VSO De Heldring en de Alexander Roozendaalschool. Op basis van bestaande workshops, ervaringen met de doelgroep en inbreng vanuit de school heeft Foam voor deze doelgroep een nieuw programma ontwikkeld. Begin 2019 zal Foam dit programma beschikbaar maken voor alle speciaal-onderwijsinstellingen in groot-Amsterdam (en via de website aan heel Nederland).

Foam heeft met ingang van 2018 haar bereik verder vergroot door meerdere, specialistische nieuwsbrieven te maken. Waar er voorheen alleen een nieuwsbrief was voor het primair onderwijs en voortgezet onderwijs, is er nu een nieuwsbrief voor primair onderwijs, vmbo, havo/vwo, Stad en Taal (NT2-groepen) en voor speciaal onderwijs. Deze aanpak is effectief gebleken: de nieuwsbrief Stad en Taal heeft een verdriedubbeling van het aantal NT2-groepen in Foam opgeleverd.

Om de samenwerking met het mbo en mbo-studenten voort te zetten heeft Foam in de zomer van 2018 een aanvraag gedaan bij Fonds21. De aanvraag is gehonoreerd in november 2018. Foam heeft de ambitie om nauwer samen te werken met het mbo, door nieuwe lessenreeksen te ontwikkelen en door mbo-studenten individueel te bereiken via het Cultureel Jongeren Paspoort (CJP). Het doel van dit project is om fotografie talent te stimuleren en om vaardigheden zoals samenwerken, produceren, coördineren en eigenaarschap hebben, verder te ontwikkelen. Onderdeel van dit traject is dat studenten via hun opleiding, samen met Foam en CJP, een landelijk evenement organiseren voor hun studiegenoten. Dit tweejarige project is in 2018 gestart met voorgesprekken en brainstormsessies, en krijgt in 2019 een vervolg met pilots.

Samenwerking met scholen

In 2018 heeft Foam opnieuw samenwerking gezocht met scholen om een verdiepend programma te ontwikkelen.

Met Mediaschool Hilversum hebben we een samenwerking die sinds 2016 aan het begin van ieder nieuw schooljaar plaatsvindt. Alle leerlingen van de school komen in aanraking met fotografie door een op maat gemaakt programma waarin het portret centraal staat. Om de samenwerking met Mediaschool Hilversum duurzamer te maken biedt Foam sinds 2018 een talentprogramma aan waarin gemotiveerde leerlingen een cursus kunnen volgen van één van onze museumdocenten. Door in 5 lessen toe te werken naar een serie, gaan de leerlingen dieper in op de creërende kant van fotografie, anders dan enkel de photoshop-kant van fotografie waar ze tijdens hun opleiding vooral mee te maken krijgen.

Met de Amsterdam International Community School (AICS) heeft Foam sinds het project Amsterdam Vertelt in 2017 een samenwerking. De school breidt sinds 2018 uit en er is een groep leerlingen en docenten die hun hoofdgebouw in Amsterdam-Zuid hebben verlaten voor een tijdelijk gebouw in Amsterdam-Oost, waarna ze uiteindelijk in 2020 in Amsterdam-Zuidoost belanden. Foam werd gevraagd om dit proces van verhuizen en in een nieuwe buurt terecht komen te begeleiden, door in beeld te brengen wat de leerlingen zien en ervaren in deze nieuwe wijken. De foto's resulteerden in een tentoonstelling op school van geportretteerde buurtbewoners tot details in de wijk en favoriete plekken.

In de wijk en festivals

In de zomer van 2018 heeft Foam zich ingezet in de buurt rondom het Mercatorplein. Als onderdeel van de randprogrammering van de Talent-tentoonstelling aldaar, heeft Foam kinderen betrokken bij de tentoonstelling via de buitenschoolse opvang. Kinderen hebben naar aanleiding van het werk van de exposerende fotografen gewerkt met basisbegrippen in de fotografie: kader, compositie en kleur. Naast het werken met deze kinderen uit de wijk, heeft Foam ook volwassenen bereikt rondom het Mercatorplein. Op twee dagen in juli en augustus was Foam met een photobooth aanwezig in deze buurt. Buurtbewoners konden hier foto's maken geïnspireerd op het werk van Namsa Lueba, een van de Talents. Na deelname kregen de buurtbewoners een gratis toegangsbewijs voor Foam.

In augustus 2018 heeft Foam opnieuw een aandeel gehad in het festival *Into The Great Wide Open* (ITGWO) op Vlieland. Naar aanleiding van het programma van vorig jaar, waarin Foam families en kinderen bereikte, is Foam dit jaar gevraagd om invulling te geven aan het jongerenprogramma. Voor alle jongeren van 12 tot 18 jaar verzorgde Foam een korte fotografieopdracht waarin zij hun festival in beeld brachten. Dit resulteerde in foto's die uiteenliepen van abstracte beelden tot festivalselfies en natuurfoto's, die samen een beeldverhaal vormden. Het beeldverhaal werd geprint op een canvas tas en meegegeven aan de jongeren.

In november 2018 heeft Foam een aandeel gehad in het festival *Voetjes van de Vloer* in Amsterdam-Zuidoost. In november vierde de Bijlmer haar 50-jarig bestaan en is Foam gevraagd

om met een Remake-photobooth de hele middag aanwezig te zijn voor alle bezoekers. Meer dan 150 buurtbewoners lieten zich fotograferen door twee museumdocenten van Foam en werden geïnspireerd door geprinte voorbeelden van de huidige tentoonstellingen in Foam. Door houdingen, standpunten en composities van deze voorbeelden aan te nemen, verplaatsten de buurtbewoners zich in de tentoonstellingsbeelden. Ze kregen een print van hun beste Remake mee naar huis, als herinnering aan hun kennismaking met Foam.

Foam Lab 2018

Uit bijna 90 sollicitaties heeft Foam in 2018 een groep van zeven trainees (22 t/m 26 jaar) samengesteld met uiteenlopende achtergronden. Van een politicoloog tot een productontwerper en van een fotograaf tot een interdisciplinair performancekunstenaar. Foam Lab 2018 (september t/m februari) is een multidisciplinair team van zeven jonge makers en denkers dat een half jaar lang in opdracht van Foam brainstormt, meedenkt, ontwikkelt en programmeert. Hoogtepunt uit het Foam Lab-jaar tot nu toe was *Foam Inked*, een pop-up tattoo shop tijdens de Museumnacht. Geïnspireerd door werken uit *Loading... Works from the Foam Collection* poseerden bezoekers en werd er van hun foto een 'tattoo' geprint. Deze tattoos bleven in Foam achter op twee modellen waardoor een collectieve tatoeage ontstond die de Museumnachtbezoeker bij Foam verbeelde.

Musea in Gebaren 2.0

Foam is één van de initiatiefnemers van het project Musea in Gebaren. Met de titel Musea in Gebaren 2.0 is het project in 2017 uitgebreid en in totaal hebben 16 musea zich bij dit initiatief aangesloten. In mei 2018 vond de landelijke kick-off plaats in Foam voor de dovengemeenschap, deelnemende musea, (nieuwe) gidsen en tolken Nederlandse Gebarentaal (NGT). Sinds de kick-off bieden de 16 musea programma's in NGT aan en committeerden ze zich tot en met 2018 aan dit project. Het is altijd de bedoeling geweest dat Foam, na haar initiatief, het project geleidelijk over zou dragen aan Wat Telt! (de andere initiatiefnemer). Daar is in 2018 mee gestart; in 2019 zal Wat Telt! het project geheel overnemen. Foam wordt dan een sparring- en adviespartner van Wat Telt! en een deelnemend museum in het project. Foam zal de programma's in NGT blijven aanbieden.

Foam Forward

Amsterdamse jongeren, die zich verder willen ontwikkelen als fotograaf en hierbij behoefte hebben aan inspiratie, praktijkervaring en netwerk binnen de fotografiewereld kunnen zich opgeven voor Foam Forward. Dit is een naschools talentontwikkelingstraject voor jongeren in samenwerking met diverse cultuurhuizen (De Meervaart en Bijlmerparktheater), HALAL, XYZ Studios, sSquare en enkele mbo-opleidingen. In samenwerking met deze cultuurhuizen ontwikkelt Foam fotografie cursussen, gegeven door jonge, aan Foam verbonden, fotografen. Wanneer de deelnemers het traject hebben afgerond, is er de mogelijkheid zich aan te melden voor een vervolgprogramma. Dit programma wordt vormgegeven door Foam, XYZ Studios, HALAL en sSquare en persoonlijke ontwikkeling staat centraal. Alle betrokken partijen werken samen in het bieden van een aantrekkelijk programma, waarin vaardigheden op het gebied van ondernemerschap, netwerken en techniek verder worden ontwikkeld.

De pilot is van start gegaan in 2017, met cursussen in het Bijlmer Parktheater en De Meervaart. In 2018 zijn er in deze cultuurhuizen weer cursusreeksen georganiseerd, waarin de deelnemers toe hebben gewerkt naar een tentoonstelling die na de cursusreeks plaatsvond. Vanaf februari 2019 zal het vervolgprogramma van Foam Forward van start gaan. Foam Forward loopt van januari 2018- december 2020.

7.5 Foam Support

Foam heeft een grote achterban van particulieren die Foam financieel steunen. Naast de vaste memberships en 'geefkringen' (Foam Fan, Foam Fan+, Club Foam en Foam Fund) is het ook

mogelijk om eenmalige donaties te doen of een specifiek project mogelijk te maken. Uitgangspunt bij alle vormen van ondersteuning is dat donateurs hun kennis van fotografie kunnen vergroten, hun band met Foam kunnen verstevigen en daardoor langdurig bij Foam betrokken blijven.

Voor Foam Fans zijn er bijvoorbeeld regelmatig *member hours*, waarbij het museum, exclusief voor donateurs, na sluitingstijd open is. Verder krijgen Foam Fans korting op workshops en evenementen. Voor leden van Foam Fund en Club Foam organiseerden we ook in 2018 weer een groot aantal activiteiten. Een aantal voorbeelden: exclusieve previews, bezoeken aan de studio's, een bezoek aan de tentoonstellingen van Foam in Londen en Parijs, en een *Editor's Talk* over Foam Magazine.

Op de website van Foam is informatie gekomen over mogelijkheden om te doneren (eenmalig of doorlopend, los van de memberships) en na te laten aan Foam. Op het gebied van development is te zien dat de strategie die de afgelopen jaren is ingezet (meer research in de database en meer koppelingen met andere manieren waarop mensen bij Foam betrokken zijn) effect begint te krijgen. Zo was 60% van de nieuwe Funders in 2018 eerder Foam Fan(+), lid van Club Foam of klant bij Foam Editions. We zien een terugloop in Foam Fans, grotendeels vanwege het grote succes van de museumkaart. Hiertegenover staat een toename van het aantal leden van Club Foam en Foam Fund.

Ultimo 2018 waren er ruim 1.806 betalende leden: 1.677 Fans(+), 47 leden van Club Foam en 82 leden van Foam Fund. Daarnaast ontvingen we de tweede schenking verbonden aan het Florentine Riem Vis Stipendium en de eerder genoemde eenmalige anonieme gift.

8. Structurele Projecten

8.1 Foam Editions

Foam Editions is de limited edition print sales room van Foam. Hier wordt een weloverwogen selectie prints in gelimiteerde oplage en speciale artists books verkocht. Het betreft werk van jong talent dat in Foam heeft geëxposeerd en/of wiens werk in Foam Magazine is gepubliceerd. Ook biedt Foam Editions gelimiteerde prints aan van internationaal gerenommeerde fotografen die een tentoonstelling hebben gehad in Foam, alsmede van de winnaars van de Foam Paul Huf Award.

De selectie van Foam Editions is in 2018 uitgebreid met 25 nieuwe edities van in totaal 17 fotografen. Dit zijn 4 edities meer dan in 2017. Het betreft foto's van bij Foam Editions reeds bekende fotografen als Karl Blossfeldt, Maarten van Schaik en Sjoerd Knibbeler en werken van een aantal nieuwe fotografen, zoals 2 zeer bijzondere edities van Masahisa Fukase. Ook Foam 3H exposanten Tereza Zelenkova en Stelios Kallinikou hebben een editie aan de collectie toegevoegd. Een aantal van deze nieuwe edities is inmiddels bijna uitverkocht. Daarnaast werd er ook dit jaar weer elke twee maanden een set van 2 First Editions aangeboden (laaggeprijsd en ingelijst).

De stijging in het aantal verkopen heeft zich in 2018 doorgezet. Dit komt grotendeels door het nog steeds groeiende succes van de reeds genoemde First Editions. Deze set wordt gemaakt door een recent afgestudeerde Nederlandse kunstenaar en wordt verkocht in een oplage van 100. Dit jaar is er voor het eerst een set First Editions bijna uitverkocht. Maar liefst 158 First Editions van Alexander Sporre gingen over de toonbank. In totaal zijn er in 2018 335 First Editions verkocht, 73 meer dan vorig jaar. 80% Van deze kopers is nieuw, hetgeen deze First Editions extra interessant maakt.

In 2018 zijn er in totaal ruim 630 werken verkocht (een stijging van 23% ten opzichte van 2017) waarvan 168 via de webshop op foam.org. De totale omzet in 2018 bedroeg €192.500, €3000 lager dan in 2017.

Een noemenswaardige verkoop dit jaar was een twaalftal werken aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor hun locatie in Jakarta. Daarnaast was er de Special Edition van het vijftigste issue van Foam Magazine (oplage 50) die in slechts een paar maanden tijd uitverkocht. Een groot deel hiervan werd online verkocht aan buitenlandse kopers.

De daling in het aantal bezoekers van de galerie heeft zich helaas doorgezet. Dit hangt samen met de daling in het aantal bezoekers van Foam. Echter, het percentage bezoekers dat de galerie bezoekt is gelijk gebleven.

Activiteiten, CRM en verzamelcursus

Foam Editions is meer dan een print sales room, er worden voor (potentiële) kopers verschillende initiatieven georganiseerd. De reeks boekpresentaties, in samenwerking met de Bookshop en de curatoren, is voortgezet en uitgebouwd. Zo was Editions in september 2018 host van een internationale boekpresentatie met paneldiscussie ter gelegenheid van de publicatie van *How We See: Photobooks by Women*. *How We See* is een poging om de focus van de fotografische canon te verleggen naar vrouwelijke makers, wiens invloed op de ontwikkeling van fotografie lange tijd was (en is) ondergewaardeerd.

Het 'nurture' e-mailtraject voor nieuwe kopers begint zijn vruchten af te werpen. De periodieke verzending van geautomatiseerde maar deels ook gepersonaliseerde mails levert veel positieve reacties en vervolgaankopen op.

Er is een begin gemaakt aan een speciaal nurture e-mailtraject voor de First Editions kopers met als doel de drempel naar een duurdere aankoop weg te halen. Ook ligt er een plan om in 2019 te starten met een abonnement op de First Editions. Dit abonnement bestaat onder andere uit een complimentary Foam Fan-pas en toegangkaart voor een introductiebijeenkomst over het kopen van fotografie.

Verzamelaars zijn nog steeds een belangrijke doelgroep voor Foam Editions. In 2018 is de galerie van start gegaan met een reeks Masterclasses, gericht op de meer ervaren kunst koper. Een fotografie-expert krijgt 2,5 uur het woord een kleine groep geïnteresseerden een verhaal te horen van een fotografie expert. Er is veel persoonlijke aandacht en ruimte voor vragen. Verder vond er in het voorjaar in de galerie een Introductiebijeenkomst Fotografie Kopen plaats, speciaal voor Museumjaarkaarthouders. In anderhalf uur tijd werden de basics van het kopen van fotografie verteld. Deze introductiebijeenkomsten gaan in 2019 vaker plaatsvinden.

Advies en aankoop op maat

In navolging van eerdere aankoop rondes tussen 2010 en 2017 heeft Foam Editions ook in 2018 partner De Brauw, Blackstone Westbroek geadviseerd en begeleid bij het aankopen van fotografie voor de bedrijfscollectie. Eind 2018 is er een nieuwe aankoopronde gestart en de eerste selectie van werken is inmiddels gemaakt.

Daarnaast heeft Editions geholpen met de coördinatie van de renovatie van de vergaderruimtes in het pand op de Zuidas.

8.2 Foam Paul Huf Award

In 2018 werd de Foam Paul Huf Award (FPHA) voor de twaalfde keer uitgereikt aan een fotografietalent onder de 35 jaar. De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 20.000, een tentoonstelling in Foam en een portfolio in het Foam Magazine Talent issue. Daniel Shea (1985, VS) is de winnaar van de Foam Paul Huf Award 2018. De jury koos Daniel Shea als winnaar uit een totaal van 100 genomineerden, afkomstig uit 20 landen.

De internationale jury bestond dit jaar uit juryvoorzitter Gregory Barker (uitgever, STANLEY/BARKER, Verenigd Koninkrijk), Marina Chao (assistent curator International Center of Photography, Verenigde Staten), Tristan Lund (adviseur en dealer voor fotografieverzamelaars, Verenigd Koninkrijk), Whitney Richardson (creatief visueel strateeg,

beeldredacteur New York Times, Verenigde Staten) en Lars Willumeit (onafhankelijk curator, schrijver en redacteur, Zwitserland).

De serie *43-35 10th Street* waarmee Shea de FPHA won maakte grote indruk op de jury vanwege de kwaliteit en consistentie van de subjectieve beeldtaal. In zijn werk presenteert Shea een verleidelijke en verontrustende wereld van beton, staal en glas die de grenzen van feit en fictie overstijgt. Zijn stadsgezichten zijn poëtisch en tijdloos, maar verraden ook de maar al te reële invloed van het kapitalisme op het stedelijke landschap – en de samenleving als geheel. De titel *43-35 10th Street* verwijst naar zijn studioadres in Long Island City: een woonwijk in New York onderhevig aan snel voortschrijdende gentrificatie. Shea's bebouwde niemandsland zou echter overal ter wereld kunnen zijn gefotografeerd, en is dat in feite ook. Door foto's van verschillende momenten in de tijd en plekken op de wereld te combineren overstijgt zijn werk de lokale dimensie, en stelt het universele stedelijke ontwikkelingen aan de kaak.

Op 22 november 2018 opende in Foam de tentoonstelling *Daniel Shea - 43-35 10th Street*.

8.3 Foam Magazine

In 2018 zijn er vier nummers van Foam Magazine gepubliceerd. Het eerste nummer dat verscheen was #49: *Back to the Future*. Dit nummer werd uitgebracht parallel aan de gelijknamige tentoonstelling in Foam, en bevatte werk van Anna Atkins, Kenneth Bamberg, Tim Barber, Sylvia Ballhause, Aneta Bartos, Simone Bergantini, Karl Blossfeldt, Bownik, Matthew Brandt, Raphaël Dallaporta, Jessica Eaton, Sam Falls, Lucas Foglia, Spiros Hadjidjanos, Thomas Mailaender, Douglas Mandry, Chris McCaw, Liz Nielsen, Drew Nikonowicz, Trevor Paglen, Willem Popelier, Jannemarein Renout, Khadija Saye, Aaron Schuman, Silver and Gold, Theo Simpson, August Strindberg en Witho Worms.

Foam Magazine #50 *Water*, over de vitale en essentiële rol die water speelt in ons leven is inmiddels uitverkocht. Dit nummer verscheen in april, met bijdragen van John Akomfrah, Benoit Aquin, Mandy Barker, Julio Bittencourt, Michael Bodenmann, Boomoon, Elspeth Diederix, Masahisa Fukase, Katy Grannan, Yoshiyuki Iwase, Nadav Kander, Ola Lanko, Gideon Mendel, Boris Mikhailov, Meghann Riepenhoff, Jan Rosseel, Nishant Shukla, Barbara Signer, ICP Photography Collections Na de zomer kwam 51: *Seer/Believer* uit, met werk als thema "Mythe". Met bijdragen van Filip Berendt, Joseph Beuys, He Bo, Persijn Broersen & Margit Lukács, Tacita Dean, Martin Gusinde, Andy Kassier, Nicola Lo Calzo, Osborne Macharia, Orpheus Standing Alone, Christiane Peschek, Igor Samolet, Scarfolk, Jeff Wall, Patrick Willocq and Tereza Zelenkova.

In 2018 is ook het jaarlijkse Talent nummer #52: *Talent* verschenen. Dit nummer, traditiegetrouw in het teken van jonge, getalenteerde fotografen komt voort uit de jaarlijkse Foam Talent Call, een zoektocht naar buitengewoon getalenteerde fotografen tussen de 18 en 35 jaar van over de hele wereld. Fotografen worden uitgenodigd om hun portfolio in te zenden voor publicatie in het *Talent Issue* van het magazine en de aansluitende reizende tentoonstellingen. De Talent Call van 2018 leverde bijna 1.853 reacties op uit 74 landen. De 20 geselecteerde fotografen kregen een portfolio in Foam Magazine, en hun werk wordt in 2019 gepresenteerd in een internationaal reizende tentoonstelling. Foam Magazine #52 *Talent* toont werk van: Florian Amoser, Christopher Anderson, Nina Berman, He Bo, Valentine Bo, Chen Zhe, Maisie Cousins, Sylvain Couzinet-Jacques, Rineke Dijkstra, Carolyn Drake, Jalan and Jibril Durimel, Gregory Eddi Jones, Sophie Gabrielle, Eric Gyamfi, Thomas Hauser, Toyomitsu Higa, Mao Ishikawa, Stelios Kallinikou, Takashi Kawashima, Dima Komarov, Lilly Lulay, Trevor Paglen, Jaya Pelupessy, Daniel Shea, Senta Simond, Małgorzata Stankiewicz, Salvatore Vitale en Carmen Winant. Het magazine zal in 2019 als tentoonstellingscatalogus onder de aandacht worden gebracht bij de locaties van de reizende tentoonstelling *Foam Talent*.

Nieuw: digitale editie

Vanaf augustus 2018 wordt Foam Magazine ook digitaal gepubliceerd. Nieuwe, zeldzame, maar ook uitverkochte nummers zijn nu met een digitaal abonnement (€ 31,99/jaar) overal te raadplegen: online, via de iOS app of Android. Abonnees van de printversie krijgen het digitale abonnement, (inclusief de archief-functie) gratis bij hun lidmaatschap. Een digitaal abonnement kan wereldwijd worden afgesloten door individuele lezers, onderwijsinstellingen en bibliotheken via Exact Editions. De digitale publicatie, inclusief een volledig geïndexeerd archief van Foam Magazine, maakt het voor scholieren, journalisten en curatoren makkelijk om een rijke geschiedenis aan ontwikkelingen binnen de moderne fotografie te doorzoeken.

Ook in 2018 werd Foam Magazine gesteund met papier van IGEPA Netherlands B.V. om de diversiteit van de portfolio's van de kunstenaars zo goed mogelijk weer te geven. Het Niemeijer fonds blijft het *Talent Issue* tot en met 2020 steunen.

Foam Magazine was in 2018 jaar aanwezig op verschillende internationale fotografiebeurzen, bij Unseen (NL), Paris Photo en OFFprint Paris.

Amsterdam, 20 maart 2019
Bestuur

Directie

M.L.P. Krijnen

I.J. Uytdehaage, voorzitter
P.J. Van Son, penningmeester
M.F.I.G. Demenint
J.T. Van' t Zelfde
J.A.M. van Ingen
Z. Seghrouchni

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam

JAARREKENING 2018

Balans per 31 december 2018 (na bestemming van het resultaat over het boekjaar)
(bedragen in euro's)

	2018	2017
Activa		
Materiële vaste activa	-	968
Financiële vaste activa	162.342	119.829
Vorderingen	201.992	282.407
Overlopende activa	<u>388.683</u>	<u>498.404</u>
	590.675	780.811
Liquide middelen	1.159.243	1.324.663
Totaal activa	<u>1.912.260</u>	<u>2.226.271</u>
Passiva		
<i>Reserves en fondsen</i>		
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	850.000	850.000
Bestemmingsreserve Collaborate	-	-
Bestemmingsreserve Tentoonstellingen	50.000	150.000
Bestemmingsreserve Internationalisering	50.000	150.000
Overige reserves	<u>135.550</u>	<u>127.546</u>
Besteedbaar eigen vermogen	1.085.550	1.277.546
<i>Fondsen</i>		
Bestemmingsfonds meerjaren onderhoudsplan	<u>183.247</u>	<u>122.879</u>
	183.247	122.879
	<u>1.268.797</u>	<u>1.400.425</u>
Voorzieningen	278.814	336.861
Kortlopende schulden	154.110	199.240
Overlopende passiva	<u>210.539</u>	<u>289.745</u>
	364.649	488.985
Totaal Passiva	<u>1.912.260</u>	<u>2.226.271</u>

Staat van baten en lasten

(bedragen in euro's)

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Beschikbaar voor doelstelling			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Institutionele bijdragen	463.750	467.500	485.269
Project financiering educatie	258.148	148.000	153.609
Project financiering tentoonstellingen	359.482	460.000	316.500
Project financiering	228.778	225.000	243.255
	1.310.158	1.300.500	1.198.633
Entree inkomsten museum	1.133.145	1.299.900	1.444.056
Totaal baten uit eigen inkomsten	2.443.303	2.600.400	2.642.689
Baten uit acties van derden	377.812	350.000	361.716
Subsidies van overheden	917.589	890.465	919.015
Resultaat deelnemingen	42.513	28.000	59.071
Baten uit beleggingen	9.891-	7.000-	7.372-
Overige baten	79.733	40.000	68.529
Totaal beschikbaar voor doelstelling	3.851.059	3.901.865	4.043.648
Besteed aan doelstelling			
Vaste kosten			
Personeelskosten	1.729.401	1.842.364	1.601.443
Huisvestingskosten	433.651	497.152	504.258
Beheerkosten	284.426	278.000	264.812
	2.447.478	2.617.516	2.370.513
Variabele projectkosten			
Educatieve projecten	169.843	170.000	213.983
Tentoonstellingen	1.346.391	1.046.349	1.061.693
Projecten	77.022	68.000	173.783
	1.593.256	1.284.349	1.449.459
Totaal besteed aan doelstelling	4.040.734	3.901.865	3.819.972
Resultaat voor vennootschapsbelasting	189.675-	-	223.676
Vennootschapsbelasting	58.047	-	41.151-
Resultaat na belastingen	131.628-	-	182.525
Bestemming resultaat			
Bestemmingsreserve Collaborate!	-	-	150.000-
Bestemmingsreserve Tentoonstellingen	100.000-	-	-
Bestemmingsreserve Internationalisering	100.000-	-	150.000
Bestemmingsfonds MOP	60.368	-	12.729-
Continuïteitsreserve	-	-	150.000
Overige reserves	8.004	-	45.254
	131.628-	-	182.525

Kasstroomoverzicht

(bedragen in euro's)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

	2018		2017
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat	131.628-		182.525
Investerings in materiële vaste activa	-		1-
Afschrijvingen materiële vaste activa	968		3.976
Mutaties in financiële vaste activa	42.513-		40.922-
Mutaties in vorderingen en overlopende activa	190.136		257.688-
Mutaties in voorzieningen	58.047-		23.000
Mutaties in overige schulden en overlopende passiva	124.336-		46.345-
	165.420-		135.455-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-		-
Mutatie liquide middelen	165.420-		135.455-

Algemene toelichting**Vergelijkende cijfers**

De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Aard der activiteiten

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam, opgericht op 31 mei 2000, heeft ten doel door presenteren, collectioneren en stimuleren van educatie en onderzoek een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de fotografie.

Richtlijn jaarverslaggeving

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de jaarverslaggeving Organisaties zonder winststreven (RJ640).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Materiële vaste activa

De waarderingsgrondslag voor materiële vaste activa is de historische kostprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur of lagere bedrijfswaarde.

Financiële activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de netto vermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze netto vermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Stichting Fotografiemuseum Amsterdam. Deelnemingen met een negatieve vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de Stichting Fotografiemuseum Amsterdam geheel of ten dele instaat voor de schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief de transactiekosten. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering. Voor oninbare vorderingen wordt een voorziening in mindering op de boekwaarde gebracht.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Stichting Fotografiemuseum Amsterdam ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Bestemmingsreserve

Bij deze reserve zijn ontvangen middelen ondergebracht. Deze middelen worden aangewend voor toekomstige lasten in het kader van de aangewezen bestedingen. Deze reserves staan ter vrije beschikking.

Bestemmingsfondsen

Bij deze fondsen zijn ontvangen middelen ondergebracht. Deze middelen worden aangewend voor toekomstige lasten in het kader van de aangewezen bestedingen. Deze fondsen staan derhalve niet ter vrije beschikking.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorzieningen negatieve waarde deelnemingen

De voorziening is gevormd voor het negatieve vermogen van de deelneming waarvoor de stichting geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming.

Latente belastingverplichtingen

Voor in de toekomst te betalen belastingbedragen uit hoofde van verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen wordt een voorziening getroffen ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende belastingtarief van 20% over de eerste € 200.000 en 25% het meerdere.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Vreemde valuta

De in vreemde valuta luidende vorderingen en schulden worden gewaardeerd tegen de aan het einde van het boekjaar geldende wisselkoersen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Subsidies overheden

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen.

Investingssubsidies

Investingssubsidies worden verantwoord als bate in het jaar dat de investeringen zijn uitgevoerd. De gerelateerde lasten worden in datzelfde jaar verantwoord onder huisvestingskosten.

Pensioenen

De pensioenregeling van de stichting wordt geclassificeerd als een toegezegde bijdrage regeling. De stichting betaalt de premies aan een verzekeringsmaatschappij en heeft behalve de betaling van deze premies geen verdere verplichtingen uit hoofde van de pensioenregeling. De betaalde premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van stichting Fotografiemuseum Amsterdam.

In de staat van baten en lasten zijn vreemde valuta bedragen omgerekend tegen de koers op het moment van resultaat nemen.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief, 25%, over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met tijdelijke en permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening en waarbij actieve belastinglatentie, indien van toepassing, slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Toelichting op de balans

(bedragen in euro's)

Materiële vaste activa

	Automatisering apparatuur	Kantoor machines inventaris	Totaal 2018	
Stand per 1 januari				2017
Aanschaffingswaarde	11.928	62.275	74.203	74.202
Cumulatieve afschrijvingen	10.960-	62.275-	73.235-	69.259-
Boekwaarde	968	-	968	4.943
Mutaties in boekwaarde				
Investerings	-	-	-	1
Afschrijvingen	968-	-	968-	3.976-
	968-	-	968-	3.975-
Stand per 31 december				
Aanschaffingswaarde	11.928	62.275	74.203	74.203
Cumulatieve afschrijvingen	11.928-	62.275-	74.203-	73.235-
Boekwaarde	-	-	-	968

De materiële vaste activa zijn volledig benodigd voor de bedrijfsvoering.

Ultimo 2018 zijn de materiële vaste activa buiten gebruik gesteld.

De afschrijvingen worden berekend tegen de volgende percentages op jaarbasis:

Kantoormachines en inventaris 20%

Automatiseringsapparatuur 33,33%

Financiële vaste activa

Financiële activa zijn opgenomen tegen intrinsieke waarde van de deelnemingen.

	Foam Magazine B.V.	Foam Projects B.V.	Totaal 2018	
Per begin boekjaar	1	119.828	119.829	78.907
Overheveling juridische fusie	1-	1	-	
Koop aandelenkapitaal	-	-	-	1
Resultaat verkrijging 49% aandelenkapitaal	-	-	-	75.087-
Resultaat boekjaar	-	42.513	42.513	116.008
Per einde boekjaar	-	162.342	162.342	119.829
Overgeheveld naar voorzieningen	-	-	-	-
	-	162.342	162.342	119.829

Effectief per 1 januari 2018 heeft een juridische fusie plaatsgevonden tussen Foam Projects B.V. als verkrijgende vennootschap en Foam Magazine B.V. als verdwijnende vennootschap. De akte van fusie is gepasseerd op 4 september 2018. De fusie is financieel verwerkt als samensmelting van belangen (pooling of interest methode) per 1 januari 2018.

Voorafgaand aan de fusie waren Foam Projects B.V. en Foam Magazine B.V. 100% dochtermaatschappijen van Stichting Fotografiemuseum Amsterdam. Na de fusie resteert een belang van 100% in Foam Projects B.V. De activiteiten van Foam Magazine B.V. worden gecontinueerd door Foam Projects B.V.

Tot het moment van de fusie werd het belang in Foam Magazine B.V. gewaardeerd op € 1,- terwijl de netto vermogenswaarde € 39,390 negatief bedroeg. Het verschil tussen de waardering van de deelneming en de nettovermogenswaarde is per de fusiedatum, zijnde 1 januari 2018, gerealiseerd.

Het resultaat als gevolg van de verkrijging van het 49% aandelenbelang in Foam Magazine B.V. in 2017 is verwerkt als resultaat deelneming.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde na aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid bedraagt nihil (2017: € nihil).

	2018	2017
Omzetbelasting	65.250	69.812
Debiteuren	127.669	115.596
Foam Magazine B.V.	-	80.833
Museumkaarten	9.073	16.166
	<hr/> 201.992	<hr/> 282.407
Overlopende activa		
Overlopende museuminkomsten	140.994	225.676
Ammo: Next Level	65.000	15.000
VandenEnde Foundation	35.000	65.000
Gieskes-Strijbis Fonds: Top Level en 3H	30.000	20.000
Mondriaan Fonds: Next Level	24.500	24.500
Prins Bernhard Cultuurfonds	15.000	25.000
Vooruitbetaalde pensioenen	13.315	-
BankGiro Loterij: Geoomerkt werven	13.190	17.000
Stichting Democratie & Media	12.500	12.500
Revalidatiefonds	12.500	12.500
Vooruitbetaalde lasten	11.038	14.752
Jureringen	6.116	-
Pro Helvetia	6.000	6.000
NSGK	2.500	2.500
Overlopende interest	1.030	4.876
Fonds Sluyterman van Loo	-	20.100
Van Bijlevelt Stichting	-	15.000
Fonds21	-	7.500
Mondriaan Fonds	-	5.500
RCOAK	-	5.000
	<hr/> 388.683	<hr/> 498.404

Van de opgenomen te vorderen subsidiebedragen zijn nog niet voor alle subsidies de definitieve subsidietoezeggingen ontvangen.

Liquide middelen

Dit betreft rekening-courant saldi en dagelijks opvraagbare spaarrekeningen bij een bank, alsmede kassaldi.

Rekening-courant en spaarrekeningen	1.132.042	1.301.679
Kasgeld	12.522	10.115
Kruisposten	14.679	12.869
Totaal	<hr/> 1.159.243	<hr/> 1.324.663

Reserves en fondsen

Reserves	2018	2017
Continuïteitsreserve		
Per begin boekjaar	850.000	700.000
Resultaatverdeling	-	150.000
Per einde boekjaar	850.000	850.000
Bestemmingsreserve Collaborate!		
Per begin boekjaar	-	150.000
Resultaatverdeling	-	150.000-
Per einde boekjaar	-	-
Bestemmingsreserve tentoonstellingen		
Per begin boekjaar	150.000	150.000
Resultaatverdeling	100.000-	-
Per einde boekjaar	50.000	150.000
Bestemmingsreserve Internationalisering		
Per begin boekjaar	150.000	-
Resultaatverdeling	100.000-	150.000
Per einde boekjaar	50.000	150.000
Overige reserves		
Per begin boekjaar	127.546	82.292
Resultaatverdeling	8.004	45.254
Per einde boekjaar	135.550	127.546
Totaal reserves		
Per begin boekjaar	1.277.546	1.082.292
Resultaatverdeling	191.996-	195.254
Per einde boekjaar	1.085.550	1.277.546
Fondsen		
Bestemmingsfonds meerjaren onderhoudsplan		
Per begin boekjaar	122.879	135.608
Resultaatverdeling	60.368	12.729-
Per einde boekjaar	183.247	122.879
Totaal reserves en bestemmingsfondsen		
Per begin boekjaar	1.400.425	1.217.900
Resultaatverdeling	131.628-	182.525
Per einde boekjaar	1.268.797	1.400.425

Continuïteitsreserve

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam is sterk afhankelijk van subsidies en sponsoring. Als in enig jaar door welke oorzaak dan ook deze inkomstenstromen wegvallen, ontstaat er direct een nadelig exploitatieresultaat. De continuïteitsreserve stelt de organisatie in staat op dat moment passende maatregelen te nemen om enerzijds de inkomstenstromen weer op peil te brengen of anderzijds de lasten van de organisatie in evenwicht met de inkomsten te brengen. Het beleid is erop gericht deze reserve op het peil te brengen van de jaarlijkse personele lasten en de vaste huisvestingskosten. Ultimo 2018 bedragen deze ongeveer € 2.216.000 (2016: € 2.136.000).

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Collaborate! Is in verslagjaar 2017 besteed aan alle activiteiten, nationaal en internationaal, in het kader van het vijftien jarig bestaan van Stichting Fotografiemuseum Amsterdam.

Bestemmingsreserve tentoonstellingen heeft ten doel de continuïteit in het programma aanbod tentoonstellingen kwalitatief te borgen indien er geen sponsoring van derden voorhanden is. Nadrukkelijk zijn de tentoonstellingen onder de noemer Next Level, Toptalent en 3H tentoonstellingen voor jong talent hieronder begrepen.

Bestemmingsreserve Internationalisering is gericht op de expansie van internationale activiteiten. In het kader van de A-Bis status en bijbehorende internationale output verplichtingen ten opzichte van subsidie verstrekkende gemeente Amsterdam, heeft Stichting Fotografiemuseum Amsterdam deze bestemmingsreserve gevormd. De activiteiten met betrekking tot Foam talent zijn hier in onder gebracht.

Bestemmingsreserves zijn van de overige reserves afgezonderd, omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan de algemeen doelstellingen van stichting Foam. Deze beperking is door het bestuur aangebracht en kan door het bestuur worden opgeheven.

Overig reserves

Dit betreft het deel van het besteedbaar vermogen dat vrij beschikbaar is om in 2018 en volgende jaren additioneel te besteden aan de doelstelling.

Bestemmingsfonds meerjaren onderhoudsplan

Dit fonds betreft nog te besteden gelden uit hoofde van het van het meerjaren onderhoudsplan voor de panden Keizersgracht 609-613 te Amsterdam, welke integraal onderdeel uitmaken van de exploitatiesubsidie vastgesteld door de gemeente Amsterdam in het kader van Kunstenplan 2017-2020. Deze gelden staan derhalve niet ter vrije beschikking voor de doelstelling van de stichting.

	2018	2017
Voorzieningen		
Latente belastingen	278.814	336.861
Kortlopende schulden		
Loonheffingen	-	1.923
Crediteuren	113.059	97.169
Nog te betalen salarissen en vakantiedagen	32.626	54.638
Foam Projects B.V.	8.425	45.510
	<hr/> 154.110	<hr/> 199.240
Overlopende passiva		
Fonds voor Cultuurparticipatie	49.775	64.515
BankGiro Loterij: tt Feast for the Eyes	40.062	-
Nog te ontvangen kosten	35.000	19.428
Nationale Nederlanden Group	27.500	-
Olympus Europa	22.500	26.250
Nog te ontvangen facturen	21.382	76.500
BankGiro Loterij: Fotoweek	11.053	16.053
Etat de Vaud	3.267	-
Art of Impact	-	30.000
Nuts Ohra Fonds	-	27.000
Fonds voor Cultuurparticipatie	-	24.999
Maatschappij tot nut van 't algemeen	-	5.000
	<hr/> 210.539	<hr/> 289.745

Toelichting op de staat van baten en lasten

(bedragen in euro's)

Baten uit eigen fondsenwerving

	2018	Begroot 2018	2017
Institutionele bijdragen			
Delta Lloyd	137.500	137.500	137.500
De Brauw Blackstone Westbroek	135.000	135.000	135.000
Olympus Europa	93.750	100.000	117.769
VandenEnde Foundation	95.000	95.000	95.000
Nationale Nederlanden Group	2.500	-	-
	463.750	467.500	485.269

Met De Brauw Blackstone Westbroek N.V. is een sponsorovereenkomst gesloten voor een bedrag van € 135.000,-

per jaar met een looptijd tot en met 2020.

De VandenEnde Foundation heeft een bijdrage toegezegd voor Foam Talent van € 95.000 voor boekjaar 2019,

Met Olympus Europa is een sponsorovereenkomst gesloten tot april 2020 met een waarde van € 90.000,- per jaar.

Met Deutsche Borse Photography Foundation is een sponsorovereenkomst gesloten ter ondersteuning van Foam Talent

voor € 70.000 per jaar, met een looptijd tot en met 2019.

Voor het tentoonstellingsprogramma "Next Level" heeft Gieskes Strijbis Fonds € 180.000 toegezegd voor de periode 2019-2021 en

Ammodo € 160.000 voor 2019-2022.

Project financiering educatie

Stichting Foam Friends: educatieprojecten	75.000	-	-
Art of impact: Amsterdam Vertelt	40.000	40.000	-
Fonds NUTS OHRA: Amsterdam Vertelt	30.000	30.000	-
Fonds voor Cultuurparticipatie: Amsterdam Vertelt	24.999	10.000	20.000
Zabawas: Foam Studio's	22.500	-	-
OBA: Amsterdam Vertelt	19.833	20.000	-
Fonds voor Cultuurparticipatie: OSB Ontmoet	14.740	38.000	2.310
Deelnemers Musea in gebaren	12.000	-	1.520
RCOAK: Amsterdam Vertelt	15.730	5.000	-
Maatschappij tot nut van 't algemeen: Amsterdam Vertelt	5.000	5.000	-
Fonds Sluyterman van Loo: Amsterdam Vertelt	1.654-	-	15.100
Stichting Virtutis Opus: Foam Lab	-	-	40.000
Revalidatiefonds: Musea in gebaren	-	-	12.500
NSGK: Musea in gebaren	-	-	12.500
VSBfonds: Musea in gebaren	-	-	12.500
Kansfonds: New Perspectives	-	-	10.000
Cultuur+Ondernemen: Foam Lab	-	-	7.679
Dividere Foundation: Foam Lab	-	-	7.500
Vluchtelingenwerk Nederland: New Perspectives	-	-	6.000
Hendrik Muller Fonds: Foam Lab	-	-	5.000
Delta Lloyd: New Perspectives	-	-	1.000
	258.148	148.000	153.609

Project financiering tentoonstellingen

Foam Friends: afzonderlijke tentoonstellingen	99.500	99.500	-
Gieskes-Strijbis Fonds: Toptalent	100.000	100.000	100.000
Ammodo: Next Level	50.000	50.000	50.000
JT International Company Netherlands B.V.	-	40.000	40.000
Foam Friends: Next Level	25.500	25.500	25.500
Mondriaan Fonds: Next Level	24.500	24.500	24.500
Olympus: Fellowship; recommended	22.500	20.000	-
Van Bijleveltstichting: 3h tentoonstellingen	15.000	15.000	15.000
Stichting Democratie & Media: Gordon Parks	-	-	12.500
Amerikaanse ambassade: Gordon Parks	-	-	12.139
ELIA: Robert Glas	-	-	11.000
Stichting FFFCVM: Stipendium	10.000	10.000	10.000
Japan Foundation: Fukase	7.482	7.500	-
Pro Helvetia: Romain Mader	-	-	6.000
Outset: Theo Simpson (2017: Ren Hang)	5.000	5.000	4.500
Danish Arts Foundation: Adam Jeppesen	-	-	3.361
Zwitserse ambassade: Romain Mader	-	-	1.000
Nog te werven sponsors	-	63.000	-
Institute Français: Stephanie Solinas	-	-	1.000
	359.482	460.000	316.500

	2018	Begroot 2018	2017
Project financiering			
Foam Friends: internationalisering	100.000	100.000	-
Deutsche Borse: Talent tentoonstelling internationaal	70.000	70.000	-
DCICC: Still Life 2018	15.480	-	-
Prins Bernhard Cultuurfonds: Herinrichting tuin	15.000	10.000	-
Nederlandse ambassade Mombay: Still life	13.000	-	-
JT International Company Netherlands B.V: Foam Paul Huf Award	10.000	40.000	40.000
Institute Neerlandais: Talent tentoonstelling internationaal	5.298	-	-
Mondriaan Fonds: Collaborate!	-	-	55.000
VSB Fonds: Collaborate!	-	-	50.000
Nederlandse ambassade Parijs: Collaborate!	-	-	32.325
Fonds 21: Collaborate!	-	-	30.000
Prins Bernhard Cultuurfonds: Collaborate!	-	-	25.000
Foam Talent:	-	-	5.680
Foam Beta	-	5.000	5.250
	228.778	225.000	243.255
Fondsenwerving loyaliteitsprogramma's			
Foam Fan	56.420	61.000	60.940
Club Foam	15.649	15.000	16.830
	72.069	76.000	77.770
Verantwoord als direct aanwijsbare prestaties	12.205-	10.000-	16.048-
Afgedragen aan steunstichting	59.864-	66.000-	61.722-
	-	-	-
Entree inkomsten museum			
Entreegelden tentoonstellingen	1.042.667	1.210.000	1.325.380
Educatieve workshops en rondleidingen	90.478	89.900	118.676
Entreegelden inkomsten museum	1.133.145	1.299.900	1.444.056
Entree inkomsten museum hebben betrekking op toegangsgelden voor de tentoonstellingen. In 2018 heeft Foam 172.276 (2017 207.126) bezoekers mogen ontvangen, hiervan hebben er 20.125 (2016: 24.210) betrekking op bezoekers met een educatief karakter zoals workshops en rondleidingen door museumdocenten. De gemiddelde entreprijs bedraagt over 2018 € 6,58 (2017: € 6,97).			
Baten uit acties van derden			
BankGiro Loterij	300.000	300.000	300.000
BankGiro Loterij: Geoormerkt werven	77.812	50.000	61.716
	377.812	350.000	361.716
De bijdrage van BankGiro Loterij wordt gebruikt voor de kwalitatieve verbetering van tentoonstellingen. Met de BankGiro Loterij is een overeenkomst aangegaan voor ondersteuning van onze activiteiten tot en met 2021.			
Subsidies van overheden			
Gemeente Amsterdam; Exploitatiesubsidie	877.589	865.465	865.465
Gemeente Amsterdam; Stadsdeel West	25.000	25.000	38.500
Gemeente Amsterdam; Stadsdeel West: ADE & Stenen hoofd	15.000	-	-
Gemeente Amsterdam; Age friendly cultural cities	-	-	15.050
	917.589	890.465	919.015

De gemeente Amsterdam heeft krachtens haar besluit een subsidie toegekend voor de periode 2017 -2020 aan Stichting Fotografiemuseum Amsterdam. Voor 2019 bedraagt deze subsidie € 902.161. Dit is inclusief een bijdrage aan het meerjaren onderhoudsfonds van € 138.000.

	2018	Begroot 2018	2017
Resultaat deelnemingen			
Resultaat Foam Projects B.V.	42.513	28.000	40.921
Resultaat Foam Magazine B.V.	-	-	18.150
	<hr/> 42.513	<hr/> 28.000	<hr/> 59.071
Baten uit beleggingen			
Rente liquide middelen	1.030	6.000	5.720
Bankkosten	10.921-	13.000-	13.092-
	<hr/> 9.891-	<hr/> 7.000-	<hr/> 7.372-
Overige baten			
Verhuur café	6.997	12.000	23.957
Verhuur tentoonstellingsruimten	11.467	12.000	20.061
Verkoop museumkaarten	5.509	12.000	9.942
Jureringen / portfolio reviews	17.460	-	8.069
Commissariaat Triodos Bank	3.000	4.000	4.500
Amsterdam Dance Event	4.500	-	2.000
Verhuur tentoonstellingen	30.800	-	-
	<hr/> 79.733	<hr/> 40.000	<hr/> 68.529

Bestedingen aan de doelstelling

Met de gemeente Amsterdam is een huurovereenkomst gesloten voor de expositieruimte en kantoren gelegen aan de Keizersgracht 609, 611 en 613 te Amsterdam.

De jaarlijkse huurverplichtingen bedragen voor 2019 € 263.371 per jaar, exclusief servicekosten.

	2018	Begroot 2018	2017
Personeelskosten			
Salarissen	1.430.461	1.541.282	1.399.694
Sociale lasten	225.935	257.086	215.192
Pensioenlasten	69.932	81.550	94.838
Overige personeelskosten	38.581	62.446	11.055
Subtotaal personeelskosten	1.764.909	1.942.364	1.720.779
Ingehuurd personeel	64.492	-	-
Doorbelaste personeelskosten aan Foam Projects B.V.	100.000-	100.000-	110.000-
Doorbelaste personeelskosten aan Ministerie OC&W	-	-	9.336-
Totaal Personeelskosten	1.729.401	1.842.364	1.601.443
Huisvestingskosten			
Huur gebouwen	258.503	256.152	254.809
Meerjaren onderhoudsplan	77.632	138.000	150.729
Schoonmaakkosten	54.522	52.000	48.548
Energiekosten	27.374	35.000	32.338
Beveiliging	9.870	9.000	8.132
Afschrijvingen	967	1.000	3.976
Belastingen	4.783	6.000	5.726
Totaal huisvestingskosten	433.651	497.152	504.258

Onderdeel van de jaarlijkse exploitatiesubsidie van de gemeente Amsterdam is het meerjaren onderhoudsplan.

Lasten verband houdende met deze subsidie worden verantwoord onder de post meerjaren onderhoudsplan

Beheerkosten

Telecommunicatie en portokosten	12.986	13.000	10.764
Kantoorbehoefte en kopieerkosten	24.909	30.000	37.630
Automatiseringskosten	59.885	50.000	44.705
Accountants- en administratiekosten	80.935	81.000	91.300
Reis, verblijf en representatiekosten	100.853	95.000	79.886
Fiscale en technische advieskosten	850	5.000	1.110
Mutatie afschrijving dubieuze debiteuren	-	-	4.479-
Overige beheerkosten	4.008	4.000	3.896
Totaal beheerkosten	284.426	278.000	264.812

	2018	Begroot 2018	2017
Educatieve projecten			
Educatieve workshops en rondleidingen	89.173	101.000	85.090
Amsterdam Vertelt	27.210	10.000	62.700
Foam Lab	25.325	35.000	35.897
Musea in gebaren	13.395	10.000	15.788
New Perspectives	-	-	9.316
Twee keer kijken	-	-	2.882
OSB ontmoet	14.740	14.000	2.310
Totaal educatieve projecten	169.843	170.000	213.983
Tentoonstellingen			
Productiekosten tentoonstellingen eigen beheer	940.281	710.349	687.461
Promotie en publiciteit tentoonstellingen	287.337	235.000	254.096
Inkoop tentoonstellingen van derden	56.893	42.000	63.668
Collectie	43.075	37.000	33.790
Randprogrammering tentoonstellingen	18.805	22.000	22.678
Totaal tentoonstellingen	1.346.391	1.046.349	1.061.693
VandenEnde Foundation heeft middels sponsoring bijgedragen aan promotie en publiciteit tentoonstellingen. De kostenoverschrijding tentoonstellingen versus budget wordt veroorzaakt door expansie van internationale activiteiten. Deze internationale activiteiten bestaan voor een groot deel uit tentoonstellingen die specifiek zijn ontwikkeld en geproduceerd voor presentaties op locaties in het buitenland. Foam ontwikkelt dergelijke activiteiten in het kader van de nieuw verworven A-Bis status binnen het kunstenplan van de gemeente Amsterdam.			
Projecten			
Foam Paul Huf Award	34.953	36.000	26.739
Herinrichting tuin	28.104	20.000	-
Museumnacht	2.783	5.000	5.994
Kosten sponsors	7.869	5.000	3.967
Events	3.313	2.000	1.218
Collaborate	-	-	135.865
Totaal tentoonstellingen	77.022	68.000	173.783
Vennootschapsbelasting			
Mutatie latente belastingverplichtingen	58.047-		41.151

Personeel

In onderstaand overzicht wordt de personele bezetting van de organisatie weergegeven:

	2018	Begroot 2018	2017	
Gemiddeld aantal personeelsleden in fulltime equivalenten	32	33	32	
Het personeelsbestand is per ultimo als volgt opgebouwd:				
	aantal	fte	aantal	fte
Personeel met een arbeidscontract voor onbepaalde tijd	28	25,0	22	19,9
Personeel met een arbeidscontract voor bepaalde tijd	7	6,4	9	8,0
Personeel met een arbeidscontract op basis van afroep		1,5		3,7
Totaal		32,9		31,6

Leden van het Bestuur ontvangen geen bezoldiging of kostenvergoeding.

Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan leden van het Bestuur en Directie.

Amsterdam, 20 maart 2019

Bestuur

Ingo Uytdehaage, Voorzitter
Patrick van Son, Penningmeester,
Frédérique Demenint
Jeroen van Ingen
Zineb Seghrouchini
Juha van 't Zelfde

Directie

Marloes Krijnen

OVERIGE GEGEVENS

Begroting 2019

Staat van baten en lasten
(bedragen in euro's)

	Werkelijk 2018	Begroot 2019
Beschikbaar voor doelstelling		
Baten uit eigen fondsenwerving		
Institutionele bijdragen	463.750	360.000
Project financiering educatie	258.148	128.000
Project financiering tentoonstellingen	359.482	455.000
Project financiering	228.778	101.000
	1.310.158	1.044.000
Entree inkomsten museum	1.133.145	1.390.500
Totaal baten uit eigen inkomsten	2.443.303	2.434.500
Baten uit acties van derden	377.812	405.000
Subsidies van overheden	917.589	890.465
Resultaat deelnemingen	42.513	28.000
Baten uit beleggingen	9.891-	9.000-
Overige baten	79.733	47.000
Totaal beschikbaar voor doelstelling	3.851.059	3.795.965
Besteed aan doelstelling		
Vaste kosten		
Personeelskosten	1.729.401	1.926.965
Huisvestingskosten	433.651	413.000
Beheerkosten	284.426	238.000
	2.447.478	2.577.965
Variabele projectkosten		
Educatieve projecten	169.843	161.000
Tentoonstellingen	1.346.391	1.010.000
Projecten	77.022	47.000
	1.593.256	1.218.000
Totaal besteed aan doelstelling	4.040.734	3.795.965
Resultaat voor belasting	189.675-	-
Vennootschapsbelasting	58.047-	-
Resultaat na belasting	131.628-	-

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Aan het bestuur van
Stichting Fotografie Museum Amsterdam

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam

T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07

amsterdam@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen enkelvoudige jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen enkelvoudige jaarrekening 2018 van Stichting Fotografie Museum Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Fotografie Museum Amsterdam per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn '640 Organisaties zonder winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

- de enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2018;
- het enkelvoudige kasstroomoverzicht over 2018; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Fotografie Museum Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Enkelvoudige jaarrekening als onderdeel van de (volledige) jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening die is opgenomen in dit rapport maakt onderdeel uit van de jaarrekening van de stichting. De jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening is opgenomen in een afzonderlijk

rapport. Voor een goed inzicht in het vermogen en resultaat dient deze enkelvoudige jaarrekening in samenhang te worden gezien met de geconsolideerde jaarrekening. Bij de geconsolideerde jaarrekening hebben wij op 21 maart 2019 een afzonderlijke controleverklaring afgegeven.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de enkelvoudige jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstellingen, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 21 maart 2019

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

H.R. Dikkeboom RA
Partner Audit